
Szakértői tevékenység, járművezetői és egyéb alkalmassági vizsgálatok, keresőképesség elbírálása, munkaképesség, rokkantosítás

IV. OH foglalkozás-orvostan 3. gyakorlat
2013/2014 II. félév

Vezér Tünde
SZTE ÁOK Népegészségtani Intézet

Szakértői tevékenység

- Munkaegészségügyi szaktevékenység elvégzése a Munkavédelmi tv. szerint.
- Kockázatbecslési egyedi protokoll kidolgozása az adott munkahelyre.
- Bármilyen foglalkozás-egészségügyi kérdésben való tanácsadás.
- Foglalkozás-egészségügyi, munkaegészségügyi szakértői anyag elkészítése.
- az OMMF engedélyezi a Magyar Mérnöki Kamara hatáskörébe nem tartozó **munkabiztonsági szakértők** működését. Az engedélyezésekről nyilvántartást vezet.

Az engedély alapján a 6. sz. mellékletben felsorolt szakterületeken folytatható.

- **1. A szakértői engedély megadásának szakmai feltételei**

Szakértői engedélyt az kaphat, aki az **adott szakterületen egyetemi vagy főiskolai végzettséggel és felsőfokú munkavédelmi (munkabiztonsági) szakképesítéssel, legalább 5 éves munkabiztonsági gyakorlattal**, valamint a szakértői működésről szóló **külön jogszabályban előírt feltételekkel**, illetve műszaki szakterület esetén **mérnök kamarai tagsággal rendelkezik**.

- A munkabiztonsági szakértői engedély - a fentiek alapján - **az alapképesítéshez tartozó szakterületre**, valamint a 6. sz. mell. **30-32. pontjaiban felsorolt szakterületekre** adható

- **2. Kizáró ok**

A munkavédelemmel kapcsolatos hatósági jogkört gyakorló személy [Mvt. 81. §-ának (1) bekezdése] **az illetékességi területén működő munkáltatónál** munkabiztonsági szakértői tevékenységet **nem végezhet**.

Munkabiztonsági szakértő

■ 3. A kérelem benyújtása

A tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló törvény szerint mérnök kamarai tagságra jogosult mérnökök, illetve a felsőoktatási alapképzés műszaki, természettudományi vagy agrár szakán szerzett végzettséggel rendelkezők engedély iránti kérelmüket az [MMK területi kamarai szervezeteinél](#) nyújthatják be.

- Az előző bekezdésben fel nem sorolt, felsőfokú végzettséggel rendelkezők (például jogászok, közgazdászok, orvosok, bölcsészek) kérelmüket az [OMMF-hez](#) nyújthatják be.

■ 4. A kérelem tartalma

A szakértői engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell a fentiek szerinti szakterületet a szakágazat megjelölésével, továbbá a kérelemhez csatolni kell az előírt és összeállításunkban felsorolt feltételekre vonatkozó érvényes okiratok, bizonyítványok hiteles másolatát, valamint az eddigi szakértői működés részletes leírását.

■ 5. Érvényesség

Az engedély [5 évig](#) érvényes, amely kérelemre meghosszabbítható.

■ 6. A kérelem visszavonása

Hivatalból vissza **kell** vonni, ha az engedélyező szerv megállapítja, hogy az engedély kiadásának feltételei nem álltak fenn. Az engedély **visszavonható**, ha a szakértő a tevékenységét az [engedélyében foglaltaktól eltérően](#) vagy a szakértői működésről szóló külön jogszabályokban [előírt rendelkezések megsértésével](#) (pl. I szakszerűtlenül) folytatja, és a jogsértést az engedélyező szerv felszólítására sem szünteti meg.

■ 7. Munkabiztonsági szakértők névjegyzéke

A nyilvántartásba vett munkabiztonsági szakértők névjegyzékét és az engedélyek érvényességi idejét az [OMMF a hivatalos lapján](#), az [MMK](#) pedig a [szakértői névjegyzékében évenkénti rendszerességgel](#) teszi közzé.

Egészségügyi szakértői tevékenység

- **Engedély** – 1. mell-ben felsorolt szakterületekre adható ki, EEKH adja ki
- **Kérelem** – Egészségügyi Engedélyezési és Közigazgatási Hivatalhoz (EEKH) nyújtandó be
- **Szakértői tevékenységre jogosító engedélyt** az a külön jogszabályban foglalt feltételeknek megfelelő és kiemelkedő szakismerettel rendelkező személy **kaphat, aki**
  - a) **egyetemi (főiskolai) végzettséggel és legalább 5 éves gyakorlattal**, vagy
  - b) **középiskolai (szakközépiskolai, technikumi) végzettséggel és legalább 10 éves gyakorlattal** rendelkezik azon a szakterületen, amelyben szakértőként kíván működni.
- **EEKH nyilvántartás** – szakterület, engedély megvonására vonatkozó adatok
- **Az egészségügyi szakértő vizsgálatának** az ügy **minden lényeges körülményére ki kell terjednie**, a szakértőnek a **tudomány mindenkori állásának figyelembevételével a szóba jövő vizsgálati eljárásokat és módszereket alkalmaznia kell**, és azok alapján **körültekintően és részrehajlás nélkül** kell megadnia szakvéleményét.
- A szakértő tevékenysége során felmerült engedély megvonásával járó körülményről az ezt észlelő köteles tájékoztatni az EEKH-t.
- Az **engedélyt meg kell vonni** és a szakértőt a **nyilvántartásból törölni kell**, ha
  - a) a szakértő kérte,
  - b) utólag merül fel olyan körülmény, amely a szakértői tevékenység engedélyezését kizárja,
  - c) a szakértő a szakértői tevékenység végzésére vonatkozó kirendelésnek ismételten nem tesz eleget, vagy a szakértői tevékenységét nem a rendeletben foglaltak szerint végzi, és a szakvéleményét nem lehetett felhasználni,
  - d) a szakértő meghalt.

Egészségügyi szakértői tevékenység

■ 1. melléklet

Az egészségügy területén engedélyhez kötött szakértői tevékenység szakterületei

Elemzés- és táplálkozás-egészségügy

Farmakológiai-toxikológia

Fertőtlenítés, valamint az erre használatos anyagok, gépek és eszközök vizsgálata és ell.

Fogászati ellátást szolgáló fogtechnikai eszközök

Foglalkozás-egészségügy

Gyógyászati segédeszközök

Gyógyszer analitika

Gyógyszerek preklinikai, klinikai dokumentációjának értékelése

Gyógyszerellátás

Gyógyszerellenőrzés

- kémiai (fizikai-kémiai),
- biológiai,
- mikrobiológiai,
- farmakognózia szakágban

Gyógyszertechnológia

Ionizáló sugárzás és a sugárzás elleni védelem

Kémiai biztonság

Klinikai vizsgálati protokollok orvosbiológiai dokumentációjának értékelése

Kórházhygiéne, infekciókontroll tevékenység

Kórházi-klinikai gyógyszerészet

40/2009. (XI. 20.) EüM rendelet

az egészségügyi szakértői tevékenységgel kapcsolatos egyes kérdésekről

Környezetegészségügy

- Közegészségügyi-járványügyi mikrobiológia
- Lézersugárzás elleni védelem
- Megelőző orvostan
- Méregtartalmú (mérgező) növények okozta egészségkárosodások megelőzése és diagnosztizálása
- Munkaegészségügyi szaktevékenység
- Munkahigiéne
- Nem-ionizáló sugárzás és a sugárzás elleni védelem
- Népegészségügy
- Ortopéd technikai ellátást szolgáló gyógyászati segédeszközök
- Orvosi entomológia
- Orvosi mikrobiológia
- Orvosi virológia
- Radioaktív anyagok csomagolása és szállítása
- Radiofarmakonok
  - gyártástechnológiája,
  - farmakológiája,
  - toxikológiája,
  - ellenőrzése
- Rovar- és rágcsálóirtás
- Sürgősségi ellátás
- Sterilizálás, valamint az erre használatos gépek és eszközök vizsgálata és ellenőrzése
- Toxikomorphológia

- Üzemorvostan

40/2009. (XI. 20.) EüM rendelet

az egészségügyi szakértői tevékenységgel kapcsolatos egyes kérdésekről

Bejelentéshez kötött szakértői tevékenység

- 1) A külön jogszabályban meghatározott esetben az egészségügyi szociális intézmény működésével kapcsolatos eljárásokban szakértőként az jogosult eljárni, aki a 3. mell.-ben meghatározott szakterületen a tevékenysége megkezdését és az ellátni kívánt szakterületet bejelenti az EEKH-nak.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti tevékenységet az a külön jogszabályban foglalt feltételeknek megfelelő és kiemelkedő szakismerettel rendelkező személy végezheti, aki
  - a) a szakterülethez kapcsolódó egyetemi (főiskolai) végzettséggel és az adott szakterületen legalább 5 éves gyakorlattal, vagy
  - b) a szakterülethez kapcsolódó középiskolai (szakközépiskolai, technikumi) végzettséggel és az adott szakterületen legalább 10 éves gyakorlattal rendelkezik.
- (3) A bejelentéshez a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben, továbbá az egészségügyről szóló törvényben meghatározottakon túl csatolni kell a 2. § (4) bekezdés a)-b) pontja szerinti dokumentumokat, valamint a bejelentő szakmai tevékenységére vonatkozó igazolásokat.
- (4) Az (1) bekezdés szerinti tevékenységet folytatni kívánó szakértő a bejelentést legalább 5 évente megismétli, továbbá külön bejelentést kell tennie akkor is, ha a tevékenységét az eredeti bejelentéstől eltérő szakterületen is folytatni kívánja.
- (5) A bejelentést a 2. § (3) bekezdése szerinti elektronikus formanyomtatványon is be lehet nyújtani.
- (6) Amennyiben a kérelmező az (1) bekezdés szerinti tevékenységet határon átnyúló szolgáltatás keretében kívánja végezni, a (3) bekezdésben meghatározott dokumentumokon túl csatolnia kell a bejelentéshez a letelepedés szerinti tagállam illetékes hatósága által kiállított szakmai tevékenység végzésére vonatkozó igazolást és szükség esetén annak hiteles fordítását is.

Bejelentéshez kötött szakértői tevékenység

3. sz. melléklet

Bejelentéshez kötött szakértői tevékenység szakterületei: Pl.

- Egészségbiztosítás
- Egészségfejlesztés
- Egészségügyi ellátásszervezés
- Egészségügyi szociális intézményi mosoda és textilgazdálkodás
- Munkaegészségtan
- Munkahelyi fény- és megvilágításmérés
- Munkahelyi légszennyező anyagok vizsgálata
- Munkahelyi zaj- és rezgésvédelem
- Pályaalkalmasság orvosi követelményei
- Peszticidek egészségügyi vonatkozásai
- Prevenció, közösségi egészségfejlesztés, egészségkommunikáció
- Projektmenedzsment
- Repülőorvostan
- Vízellátás, szennyvíztisztítás, ipari vízgazdálkodás
- Zajártalom (zajmérés és zajexpozíció meghatározása)
- Zárt és szabadtéri munkahelyek klímajellemzőinek vizsgálata

Járművezetői és egyéb alkalmassági vizsgálat

Közúti járművezetők egészségi alkalmassági vizsgálata

- 1. § (1) **Célja** annak megállapítása, hogy a közúti járművezető-jelöltnek, illetőleg a közúti járművezetőnek **nincs-e olyan betegsége, testi vagy szellemi, illetőleg érzékszervi fogyatékosága**, ami őt a közúti járművezetésre egészségi szempontból alkalmatlanná teszi; továbbá azoknak a **feltételeknek, illetőleg korlátozásoknak a meghatározása**, amelyek mellett a vizsgált személy betegség, testi vagy érzékszervi fogyatékoság fennállása esetén is vezethet közúti járművet.
- (2) A **közúti járművezető-jelölt** - a közúti járművezetők képzéséről szóló külön jogszabályban meghatározott időpontban - **előzetes** egészségi alkalmassági vizsgálaton, a külön jogszabályban **meghatározott járművezetésre jogosító okmánnyal rendelkező személy** pedig az e rendeletben meghatározott **időszakos**, illetőleg **oron kívüli** egészségi alkalmassági vizsgálaton köteles az alkalmassági vizsgálat elvégzésére **első fokon jogosult orvosnál** megjelenni és magát a szükséges orvosi vizsgálatnak alávetni.
- (4) Ha a közúti járművezető a két vizsgálat időpontja között **egészségi** állapotában olyan **állapotromlást észlel**, amely a közúti járművezetésre **átmenetileg vagy véglegesen** egészségi szempontból alkalmatlanná teheti, illetőleg azt befolyásolhatja, **köteles** az alkalmassági vizsgálat elvégzésére **első fokon jogosult orvosnál** orvosi vizsgálatra **jelentkezni**.
- 2. § E rendelet alkalmazása szempontjából nem minősül közúti járművezetőnek a járművezetői igazolvánnyal, illetve a hatósági engedély nélkül is vezethető járművek vezetője.

Forrás: 29/2010 (V.12.) EüM rendelet a 13/1992. (VI. 26.) NM rendelet „a közúti járművezetők egészségi alkalmasságának megállapításáról” módosításáról

Járművezetői és egyéb alkalmassági vizsgálat

Közúti járművezetők egészségi alkalmassági vizsgálata

- **3. § (1)** Az előzetes, az időszakos vagy soron kívüli egészségi alkalmassági vizsgálat alkalmával a járművezetőt az alábbi **két csoport valamelyikébe kell sorolni**:
  - a) az **1. alkalmassági csoportba** kell sorolni azt, aki a 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: KR.) 2. melléklete szerinti „A1” alkategóriába, „A2” alkategóriába, „A” korlátozott kategóriába, „A” kategóriába, „B1” alkategóriába, „B” kategóriába, „B+E” kategóriába tartozó járművet vezet vagy kíván vezetni;
  - b) a **2. alkalmassági csoportba** kell sorolni azt, aki
    - ba) a KR. 2. melléklete szerinti „C1”, „C1+E”, „C”, „C+E”, „D1”, „D1+E”, „D”, „D+E” kombinált vagy „TR” trolibusz kategóriába tartozó járművet vezet vagy kíván vezetni,
    - bb) a közúti közlekedési szolgáltatás keretében **közúti járművet, megkülönböztető jelzéssel ellátott közúti járművet** vezet vagy kíván vezetni, valamint akit **közúti járművezetői munkakörben foglalkoztatnak**, függetlenül a vezetni kívánt jármű kategóriájától.
- (2) Az egészségi alkalmasságot arra a csoportra vonatkozóan kell megállapítani, amelyre azt az orvosi vizsgálaton megjelent személy kérte. Az 1. alkalmassági csoportra vonatkozóan alkalmasnak minősített személy nem folytathat olyan járművezetői tevékenységet, amelyhez a 2. alkalmassági csoport szerinti egészségi alkalmasság megállapítása szükséges. A **2. alkalmassági csoportba sorolt személyt**, egészségi alkalmasságának megállapítása esetén, **alkalmasnak kell tekinteni az 1. alkalmassági csoport tekintetében is.**

Forrás: 29/2010 (V.12.) EüM rendelet a 13/1992. (VI. 26.) NM rendelet „a közúti járművezetők egészségi alkalmasságának megállapításáról” módosításáról

Járművezetői és egyéb alkalmassági vizsgálat

Közúti járművezetők egészségi alkalmassági vizsgálat

- (3) Az egészségi alkalmassági vizsgálatot az *1. mell-ben* foglaltak alkalmazásával kell végezni.
- **4. § (1)** Az **előzetes** egészségi alkalmassági **vizsgálat legkorábban** a járművezetésre jogosító okmány - járműkategóriától függő, külön jogszabályban meghatározott - **megszerezhetősége alsó korhatárának betöltését megelőző egy éven belül** végezhető el.
- (2) **Nem végezhető el** az egészségi alkalmassági vizsgálat, ha a vizsgálandó személynél a vizsgálat **eredményét hátrányosan befolyásoló egészségi állapot** áll fenn, annak megszűnéséig.
- **Köteles időszakos** egészségi alkalmassági **vizsgálaton megjelenni:**
- **5. § (1)** Az **1. alkalmassági csoportba** tartozó közúti járművezetők közül az, aki a
  - a) 40. életévét még nem töltötte be, **10 évenként**;
  - b) 40. életévét betöltötte, de a 60. életévét még nem töltötte be, **5 évenként**;
  - c) a 60. életévét betöltötte, de a 70. életévét még nem töltötte be, **3 évenként**;
  - d) a 70. életévét betöltötte, **2 évenként**
- (2) A **2. alkalmassági csoportba** tartozó közúti járművezetők közül az, aki
  - a) a 60. életévét nem töltötte be, **5 évenként**;
  - b) a 60. életévét betöltötte, **2 évenként**

Járművezetői és egyéb alkalmassági vizsgálat

Közúti járművezetők egészségi alkalmassági vizsgálata

- (3) Az egészségi alkalmasság megállapítását végző **egészségügyi szerv az időszakos** egészségi alkalmassági vizsgálatra az (1)-(2) bekezdésben meghatározott időnél **rövidebb határidőt is megállapíthat**, ha a közúti járművezető-jelölt vagy a közúti **járművezető egészségi állapota azt indokolja**.
- (6) A **közúti járművezető kérheti** a rá vonatkozóan e rendelet előírásai szerint megállapított egészségi alkalmassági vizsgálat határidejénél rövidebb határidő megállapítását.
- 6. § A **közúti járművezető** az 5. § (1)-(4)-ben meghatározott időnél korábban, **oron kívül** egészségi alkalmassági vizsgálatnak **köteles magát alávetni**, ha
  - a) a 7. § (1)-(2) bekezdésében meghatározott szervek (személyek) kezdeményezésére az egészségi alkalmasságát megállapító **szerv erre felszólította**,
  - b) **eszméletvesztéssel járó** rosszulléte vagy sérülése volt,
  - c) **látásélességében** szemüveggel nem javítható rosszabbodás, vagy **hallásában** a forgalom menetének észlelését **zavaró csökkenés** állott be, vagy
  - d) **súlyos hipoglikémia** fordult elő.

Járművezetői és egyéb alkalmassági vizsgálat

Közúti járművezetők egészségi alkalmassági vizsgálata

- **7. § (1) A közúti járművezető **oron kívüli** egészségi alkalmassági vizsgálatát az alkalmasságot első fokon vizsgáló szervnél **kezdemenyyezheti**:**
  - a) az eljáró hatóság** és közlekedési igazgatási ügyben a **közlekedési igazgatási hatóság**
  - b) a közúti járművezető munkáltatója**, ha a munkavállaló munkaköre ellátásával kapcsolatban közúti járművet vezet;
  - c) a pályaalkalmasságot vizsgáló szerv;**
  - d) bármely orvos**, a 20-21. §-okra figyelemmel;
  - e) az orvosszakértői szerv** a (3) bekezdésben meghatározott eset kivételével.
- **(2) A közúti járművezető munkáltatója köteles intézkedni a nála közúti jármű vezetésével járó munkakörben foglalkoztatott személy **oron kívüli alkalmassági vizsgálatának elvégzése iránt**, ha**
  - a) olyan körülményt** (eszméletvesztés, egyensúlyérzés zavara, balesetből eredő sérülés stb.) **észlel**, amely a közúti járművezetőnek a közúti járművezetésre való további **egészségi alkalmasságát kétségessé teszi**;
  - b) legalább 6 hónapig tartó keresőképtelenség fennállását tapasztalja.**
- **(3) A közúti járművezető oron kívüli egészségi alkalmassági vizsgálatát a 21. § (1) bekezdésének a)-g) pontjaiban meghatározott esetekben **az orvosszakértői szervnek** a külön jogszabályban meghatározott **elsőfokú szakértői bizottsága végzi.****

Járművezetői és egyéb alkalmassági vizsgálat

Közúti járművezetők egészségi alkalmassági vizsgálata

- 8. § (1) **Az egészségi alkalmassági vizsgálatot első fokon végző szervek:**
Az **1. alkalmassági csoportba** tartozó személy esetén
  - a) a vizsgált személy **választott háziorvosa**, vagy
  - b) a vizsgált személy lakóhelye vagy **tartózkodási helye szerinti háziorvos**;A **2. alkalmassági csoportba** tartozó személy esetében:
  - a) a vizsgált személy **választott háziorvosa**, vagy
  - b) a munkavállalót foglalkoztató vagy foglalkoztatni kívánó munkáltató részére **foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatást** nyújtó egészségügyi szolgálat **orvosa**, vagy
  - c) a nem szervezett munkavégzés keretében dolgozó, vagy foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban nem álló személy esetén a **lakóhelye szerint területileg illetékes foglalkozás-egészségügyi szakellátó hely orvosa**.
- (2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az egészségi alkalmassági vizsgálatot **első fokon végző szervek lehetnek:**
- a) a **Magyar Honvédség**, a **rendvédelmi szervek** és a **nemzetbiztonsági szolgálat által kijelölt orvos**, ha az érdekelt személy e szervek állományában teljesít szolgálatot vagy ilyen szervvel foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban áll;
- b) a **MÁV Kórház és Rendelőintézet** (Szolnok) és a **Vasút-egészségügyi és Szolgáltató Közhasznú Társaság által kijelölt orvos**, ha az érdekelt személy a vasutas biztosítottak köréről és a vasút-egészségügyi intézetekbe történő beutalás szakmai rendjéről szóló rendelet hatálya alá tartozik.

Forrás: 29/2010 (V.12.) EüM rendelet a 13/1992. (VI. 26.) NM rendelet „a közúti járművezetők egészségi alkalmasságának megállapításáról” módosításáról

Járművezetői és egyéb alkalmassági vizsgálat

Közúti járművezetők egészségi alkalmassági vizsgálata

- (3) Az (1) bekezdés a) pontjának ab) alpontjában említett esetben a lakóhely vagy tartózkodási hely szerinti háziorvos, b) pontjának bb) és bc) alpontjában említett esetben a foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatást nyújtó egészségügyi szolgálat orvosa, illetve a lakóhely szerint területileg illetékes foglalkozás-egészségügyi szakellátó hely orvosa az egészségügyi alkalmassági **vizsgálat elvégzéséről és az alkalmassági vélemény tartalmáról** a vizsgálat elvégzését követő **15 napon belül értesíti a vizsgált személy választott háziorvosát.**
- (4) Ha a (3) bekezdésben foglalt értesítés esetén a **házi orvos** a rendelkezésére álló egészségügyi dokumentáció alapján azt állapítja meg, hogy a vizsgált személy a közúti járművezetésre feltehetőleg valamilyen betegség következtében **alkalmatlan**, illetve **alkalmassága csak feltételekkel vagy korlátozásokkal** lehetséges, úgy **kezdemenyezheti az alkalmasság felülvizsgálatát.**
- 9. § (1) Az egészségi alkalmassági vizsgálatot **első fokon végző szerv** az **előzetes alkalmassági vizsgálat eredményét**, az **időszakos**, illetve az esetleges **oron kívüli vizsgálat időpontját írásban közli** a vizsgált **személlyel**, tanuló esetén, ha az oktatási intézmény keretében a közúti járművezetés elsajátítása kötelező az **oktatási intézménnyel is.**
- (2) Az elsőfokú egészségügyi szerv az időszakos vagy a soron kívüli alkalmassági vizsgálatot követően **2 példányban** a 2. melléklet szerinti tartalmú **véleményt állítja ki és meghatározza a következő időszakos** egészségi alkalmassági **vizsgálat időpontját.**
- (3) Ha az elsőfokú egészségügyi szerv az alkalmassági vizsgálat során a közúti járművezető **alkalmasságát feltételekkel vagy korlátozásokkal állapítja meg**, a véleményre a külön jogszabályban **meghatározott kód alkalmazásával jegyzi be a feltételeket, korlátozásokat.**

Forrás: 29/2010 (V.12.) EüM rendelet a 13/1992. (VI. 26.) NM rendelet „a közúti járművezetők egészségi alkalmasságának megállapításáról” módosításáról

Járművezetői és egyéb alkalmassági vizsgálat

Közúti járművezetők egészségi alkalmassági vizsgálata

- (4) Az elsőfokú egészségügyi szerv a **oron kívüli** alkalmassági **vizsgálatot kezdeményező szervet** megállapításairól **írásban értesíti**. **Alkalmatlanság** megállapítása **esetén** a vizsgálat eredményéről a járművezető lakóhelye (tartózkodási helye) szerint **illetékes közlekedési igazgatási hatóságot értesíteni kell**.
- (5) Ha az elsőfokú egészségügyi szerv a közúti járművezető **alkalmatlanságát**, illetve **alkalmasságát feltételekkel vagy korlátozásokkal** állapítja meg, úgy arról a 2. melléklet szerinti adattartalmú **véleményt kiállítja**. A vélemény a másodfokú alkalmassági vizsgálatnak a 11. § (1) bekezdése szerinti szervnél történő kezdeményezése céljából vagy a járművezetésre jogosító okmány kiadásának kezdeményezése alkalmával használható fel.
- 10. § **Az orvosi vélemény elkészítésekor** a közúti járművezetőt, illetőleg a közúti járművezetőjelöltet **tájékoztatni kell az olyan szervi elváltozásokról is**, amely a közúti járművezető alkalmasságát nem befolyásolja ugyan, de **a biztonságos vezetés érdekében azt feltétlenül ismernie kell**.
- 11. § (1) **Az egészségi alkalmassági vizsgálatot másodfokon végző szervek:**
- a) az **orvosszakértői szervnek** a külön jogszabály alapján meghatározott **első fokú szakértői bizottsága**, ha első fokon a vizsgálatot a 8. § (1) bekezdésében vagy a 8. § (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott orvos végezte;
- b) a 8. § (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott szervekkel szolgálati, illetőleg foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban álló személyek esetén **ezen szervek megfelelő másodfokú szakértői bizottsága**, ha első fokon a vizsgálatot a 8. § (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott orvos végezte.
- (2) Az alkalmassági vizsgálatot másodfokon végző bizottság eljárására is alkalmazni kell a 9. §-ban foglaltakat, azzal az eltéréssel, hogy **a bizottságnak megállapításairól írásban tájékoztatni kell azt az egészségügyi szervet is, amely az első fokú egészségi alkalmassági vizsgálatot végezte**.

Járművezetői és egyéb alkalmassági vizsgálat

Közúti járművezetők egészségi alkalmassági vizsgálata

- 12. § (1) Az **előzetes és az időszakos** egészségi alkalmassági vizsgálatot az **e célra szervezett szakértői bizottság végzi**, akkor ha
  - a) a közúti járművezetéshez **művégtag használata** szükséges;
  - b) csak meghatározott típusú vagy szükséges módon **átalakított**, illetőleg **segédberendezéssel ellátott közúti járművel** lehet alkalmas közúti járművezetésre;
  - c) a közúti járművezető-jelölt vagy a közúti járművezető **IR betegsége** (ld. 1.mell 6. pont);
  - d) a közúti járművezető-jelölt vagy a közúti járművezető **hallássérülése legalább az egyik fülön meghaladja a 60 dB-t.**
- (2) Első fokú szakértői bizottságként a 11. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott szervek járnak el. Mind az első fokú, mind a másodfokú szakértői bizottság a közlekedési hatóság részéről **közúti jármű műszaki szakértővel** egészül ki.
- (3) A szakértői bizottságok közúti jármű **műszaki szakértő tagjait a Nemzeti Közlekedési Hatóság Központja jelöli ki.** A **bizottságok nem orvos tagjai** az érdekelt általános, illetőleg szakorvosi vizsgálatánál nincsenek jelen, azonban **a közúti járműnek a vizsgált személy testi fogyatékoságához igazodó átalakítása vizsgálatában és megállapításában részt vesznek.**
- (4) Az (1) bekezdésben foglalt esetekben a **szakértői bizottság határozatában megállapítja** a közúti járművezetés **műszaki feltételeit** a szükséges, a KR. 8. mellékletében található **korlátozások és feltételek**, valamint a hozzájuk tartozó **kódok és alkódok megjelölésével.**
- (5) A szakértői bizottság az egészségi **alkalmasságot csak abban az esetben állapíthatja meg**, ha a közúti járművezető-jelölt vagy a közúti járművezető a szakértői bizottság **nem orvos tagja(i) előtt a gyakorlatban** vagy gépjármű **szimulátoros vizsgálat során előzetesen bizonyítja**, hogy a fogyatékoságot kompenzáló segédberendezéseket, **szerkezeteket biztonságosan kezelni tudja.**

Járművezetői és egyéb alkalmassági vizsgálat

Közúti járművezetők egészségi alkalmassági vizsgálat

- (7) Az (1) bekezdésben meghatározott közúti járművezetőknél az **időszakos** egészségi alkalmassági vizsgálatot **első fokon** a 8. §-ban, **másodfokon** a 11. § (1) bekezdésében **meghatározott szervek végzik, ha** a közúti járművezető, illetőleg járművezetőjelölt alkalmasságát az arra illetékes szakértői bizottság a korábbi vizsgálat során megállapította és a járművezető egészségi állapotában - amely miatt **az előző vizsgálatát a szakértői bizottság végezte - változás nem következett be.**
- 13. § (1) Az **egészségi alkalmasság külön feltételeit** akkor kell megállapítani, ha a közúti járművezető **csak gyógyászati segédeszköz** (művégtag stb.) vagy a szokásostól eltérő **kezelő berendezés** (pl. automata tengelykapcsoló, kézi működtetésű gáz- vagy üzemi fék) **használata esetén minősíthető** egészségi szempontból **alkalmasnak.**
- (2) Az egészségi alkalmassággal összefüggő **korlátozást akkor kell megállapítani**, ha a közúti járművezető fogyatékosága vagy a közúti jármű átalakítása miatt a biztonságos közlekedés érdekében **sebességkorlátozást vagy más hasonló intézkedést kell megtenni.**
- 14. § Az egészségi alkalmasságot vizsgáló **orvos, illetőleg bizottság elrendelheti** a vizsgált személynél **előzetes, illetve rendkívüli pályaalkalmassági vizsgálat** elvégzését, amennyiben annak indokoltságát állapítja meg. Ebben az esetben **erről** a 9. § (1)-(4) és (5) bekezdéseiben meghatározott szerveket (személyeket) is **tájékoztatni kell.**
- 15. § (1) Az **első fokú orvosi megállapítás felülvéleményezését**, a vélemény kézhezvételétől számított **15 napon belül az első fokon eljáró szervnél lehet írásban kérni.**
- (2) A felülvéleményezési kérelem benyújtására az **érintett személy**, illetve a 7. § (1) bekezdésének *b*)-*e*) pontjaiban **meghatározottak jogosultak.**
- (3) Az első fokú soron kívüli egészségi alkalmassági vizsgálat megállapításainak felülvéleményezését az **eljáró hatóság** és a **közlekedési igazgatási hatóság** is **kérheti.**

Járművezetői és egyéb alkalmassági vizsgálat

Közúti járművezetők egészségi alkalmassági vizsgálata

- 16. § (1) Ha az első fokon adott vélemény felülvéleményezését kérik, **az első fokon eljáró egészségügyi szerv kiállítja az orvosi beutalót** és azt megküldi az egészségi **alkalmasságot másodfokon vizsgáló bizottságnak**. A nyomtatványon fel kell tüntetni a **kórismét**, továbbá a **megállapítás indokolását**. A felülvéleményezési **kérelmet** az első fokon eljáró egészségügyi szerv **az iratokban feljegyzi**.
- (2) A **felülvizsgálati véleményt** a bizottság vezetője közli az érintett **személlyel**, a **felülvéleményezést kérővel** és a kérelmező lakóhelye (tartózkodási helye) szerint **illetékes közlekedési igazgatási hatósággal** és - **alkalmas minősítés esetén** - a járművezetésre jogosító okmány érvényesítéséhez szükséges véleményt kiállítja.
- (3) Amennyiben a közúti járművezetői alkalmasságot különböző szinten véleményezték, **valamennyi korábban véleményező orvost, orvosi bizottságot** a magasabb szintű orvosi megállapításról tájékoztatni kell.
- 17. § (1) Az **előzetes, a soron kívüli és az időszakos** egészségi alkalmassági vizsgálatot első vagy másodfokon végző egészségügyi szerv - **alkalmatlanság megállapítása esetén** - **az újabb** első fokú egészségi alkalmassági **vizsgálat időpontját** a kérelmező várható állapotjavulásának előrelátható időpontjára figyelemmel **jelölheti meg**.
- (2) Ha az egészségi alkalmassági vizsgálatot végző szerv az (1) bekezdés alapján **nem határozta meg az első fokú egészségi alkalmassági vizsgálat ismételt elvégzésének legkorábbi időpontját**, az **érdekelt személy soron kívüli** alkalmassági **vizsgálatot kérhet**, feltéve, ha orvosi bizonyítvánnyal igazolja egészségi állapotának olyan mérvű javulását, amelynek alapján feltehető, hogy közúti járművezetésre alkalmasnak minősítik.

Forrás: 29/2010 (V.12.) EüM rendelet a 13/1992. (VI. 26.) NM rendelet „a közúti járművezetők egészségi alkalmasságának megállapításáról” módosításáról

Járművezetői és egyéb alkalmassági vizsgálat

Közúti járművezetők egészségi alkalmassági vizsgálata

- 18. § (1) A rendeletet a (2)-(4) bekezdésekben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni az **autóbuszvezető, a trolibuszvezető, továbbá a mozgólépcső-kezelő** jelöltek és vezetők egészségi alkalmasságának megállapításánál.
- (2) Az (1) bekezdésben megjelölt személyeket a **2. alkalmassági csoportba kell sorolni.**
- (4) A járművezető- és kezelőjelöltek, illetőleg a járművezetők és kezelők egészségi alkalmasságának másodfokon történő megállapítását a 11. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott szakértői szerv végzi.
- 19. § (1) **A külföldi hatóság által kiállított járművezetésre jogosító okmányt egészségi szempontból érvényesíteni nem szabad.**
- (2) A **külföldi állampolgár** Magyarországon kiállítandó járművezetésre jogosító okmányához az **egészségi alkalmasság megállapítását az e rendeletben foglaltak szerint kell elvégezni.**
- 20. § (1) Ha **az orvosnak tudomása van arról**, hogy az általa kezelt személy **járművezetésre jogosító okmánnyal rendelkezik és nála olyan betegséget, illetőleg állapotot észlel**, amely közúti járművezetésre való alkalmasságát kérdésessé teszi, **köteles** haladéktalanul **oron kívüli vizsgálatot kezdeményezni** az alkalmasságot első fokon vizsgáló vagy a 7. § (3) bekezdése szerinti szervnél.
- (2) Az (1) bekezdésen túl a **Magyar Honvédség** állományában szolgálatot teljesítő vagy ott munkaviszonyban álló személy **oron kívüli alkalmasság vizsgálatát az Állami Egészségügyi Központ orvosa**, valamint a **Magyar Honvédség csapatorvosa** a **Magyar Honvédség Közegészségügyi-Járványügyi Szolgálat honvédtisztifőorvosán keresztül** is kezdeményezheti.

Forrás: 29/2010 (V.12.) EüM rendelet a 13/1992. (VI. 26.) NM rendelet „a közúti járművezetők egészségi alkalmasságának megállapításáról” módosításáról

Járművezetői és egyéb alkalmassági vizsgálat

Közúti járművezetők egészségi alkalmassági vizsgálata

- 21. § (1) Minden orvosnak kezdeményeznie kell a **oron kívüli** egészségi alkalmassági **vizsgálatot**, ha az általa vizsgált személynél
  - a) **elmebetegséget** vagy annak maradványállapotát;
  - b) bármely eredetű **tudatzavart**;
  - c) **epilepsziás** tüneteket;
  - d) forgalomban való részvételt befolyásoló **látás vagy hallászavart**;
  - e) a **mozgásképeség** és összerendezettség **ismétlődő vagy tartós zavarát**;
  - f) **alkoholelvonó** kezelést;
  - g) **kábítószerfüggőséget** állapított meg.
- (2) Az (1) bekezdés szerint kell eljárni abban az esetben is, ha a közúti járművezetőnél az egészségkárosodás mértékére vonatkozóan **szakértői vizsgálatot** végeztek, és **olyan állapotot, betegséget észleltek**, amely a közúti járművezetésre való egészségi alkalmasságát kérdésessé teszi.
- (3) Ha az orvos a közúti járművezetőnél olyan betegséget vagy állapotot észlel, vagy ha a részére **olyan gyógyszer rendel**, amelynek hatása vagy mellékhatása a biztonságos közúti járművezetést átmenetileg veszélyezteti és annak **bejelentése nem kötelező**, köteles **felhívni** a közúti járművezető **figyelmét arra, hogy állapotának javulásáig közúti járművet ne vezessen**.
- 22. § Az egészségi alkalmasság **másodfokú véleményezésében nem vehet részt** az **orvos**, illetőleg **szakértő**, aki a kérelmező személy egészségi alkalmassági vizsgálatát **első fokon végezte vagy abban közreműködött**.

1. melléklet a 13/1992. (VI. 26.) NM rendelethez

1. **LÁTÁS**
2. **HALLÁS**
3. **MOZGÁSKORLÁTOZOTTSÁG**
4. **SZÍV- ÉS ÉRRENDSZERI BETEGSÉGEK**
5. **DIABETES MELLITUS**
6. **IDEGRENDSZERI BETEGSÉGEK**
7. **MENTÁLIS RENDELLENESSÉGEK**
8. **ALKOHOLFOGYASZTÁS**
9. **PSZICHOTRÓP ANYAGOK ÉS GYÓGYSZEREK FOGYASZTÁSA**
10. **VESE-RENDELLENESSÉGEK**

Egyéb rendelkezések

- Az **1. alkalmassági csoportra vonatkozó előírások:**

Aki a járművezetői képességet befolyásoló **szervátültetésen vagy implantáción esett át**, az egészségi alkalmasság **csak szakorvosi vélemény ismeretében** állapítható meg.

- A **2. alkalmassági csoportra vonatkozó előírások:**

A vizsgálatot végzőnek **mérlegelnie kell azokat az 1. alkalmassági csoport esetében felmerülőknél túli járulékos kockázatokat és veszélyeket**, amelyek erre a csoportra vonatkozó meghatározás által érintett járművek vezetésével járnak.

- Azon kérelmezők vagy járművezetők esetében, akik átmenetileg vagy véglegesen olyan, a fenti pontokban nem említett valamely betegségben szenvednek, amely a járművezetés biztonságát hátrányosan befolyásoló funkcionális alkalmatlanságot idéz vagy idézhet elő, az egészségi alkalmasság az **erre felhatalmazott orvos szakvéleménye** és - szükség esetén - **rendszeres orvosi felülvizsgálat előírása mellett állapítható** meg, **illetve újítható** meg.

Forrás: 29/2010 (V.12.) EüM rendelet a 13/1992. (VI. 26.) NM rendelet „a közúti járművezetők egészségi alkalmasságának megállapításáról” módosításáról

Járművezetői és egyéb alkalmassági vizsgálat

2. melléklet a 13/1992. (VI. 26.) NM rendelethez

Az egészségügyi alkalmassági vélemény adattartalma

1. Az **egészségügyi szolgáltató neve, címe** és az egészségügyi szolgáltatók és **működési engedélyük** nyilvántartásáról, valamint az egészségügyi szakmai jegyzékről szóló EüM rendelet szerint az Országos Tisztifőorvosi Hivataltól kapott **kilencjegyű azonosító**.
2. A vizsgált személy neve, születési helye, ideje, állandó lakóhelye
3. A vizsgált személy személyazonosságát igazoló irat típusa, száma
4. Az alkalmassági csoport
5. A korábbi járművezetésre jogosító okmány száma és az abban megtalálható korlátozások/feltételek
6. Az alkalmassági vizsgálat eredménye (**ALKALMATLAN, ALKALMAS, ALKALMAS feltétellel, korlátozással**)
7. A legközelebbi orvosi vizsgálat időpontja (év, hónap, nap)
8. A kiállítás helye, ideje
9. Az orvos neve, orvosi bélyegzője
10. A következő tájékoztatás: „Ezt a véleményt - ha a véleményt nem a vizsgált személy választott háziorvosa állította ki - az alkalmassági vizsgálatot végző orvos a vizsgálat elvégzését követő **15 napon belül megküldi a vizsgált személy választott háziorvosának.**”

Forrás: 6/2013. (I. 18.) EMMI rendelet; 29/2010 (V.12.) EüM rendelet a 13/1992. (VI. 26.) NM rendelet

„a közúti járművezetők egészségi alkalmasságának megállapításáról” módosításáról

Járművezetői és egyéb alkalmassági vizsgálat

A hajózási egészségi alkalmasság feltételeiről és vizsgálati rendjéről

Általános rendelkezések

- **1. §** A rendelet hatálya
  - a) a magyar lobogó alatt közlekedő (üzemelő) **úszólétesítményeken** hajózási szolgálatot ellátó személyekre, valamint munkáltatójukra, továbbá a magyar hajózási hatóság által kiállított képesítő okmánnyal rendelkező személyekre,
  - b) a kedvtelési célú kishajó és gépi meghajtású vízi sporteszköz (a továbbiakban együtt: **kedvtelési célú vízijármű**) vezetésére jogosító, magyar hajózási hatóság által kiállított képesítő okmánnyal rendelkező személyre,
  - c) az iskolai rendszerű **hajózási oktatási intézmény** és az iskolai rendszeren kívüli jóváhagyott **hajózási szakképzés** tanulóira, illetve hallgatóira (a továbbiakban együtt: hallgató), valamint az oktatási intézmény vezetőjére,
  - d) az egészségi alkalmassági vizsgálatot (a továbbiakban: vizsgálat) végző orvosokra, illetve szervezetekre terjed ki.

- **2. §** E rendelet alkalmazásában **hajózási szolgálat** a **belvízi vagy tengeri úszólétesítményen teljesített**
  - a) **fedélzeti szolgálat**,
  - b) **gépüzemi szolgálat**, valamint
  - c) **segédszolgálat**.

Járművezetői és egyéb alkalmassági vizsgálat

A hajózási egészségi alkalmasság feltételeiről és vizsgálati rendjéről

A vizsgálat alkalmazása és kezdeményezése

- **3. § (1)** Hajózási szolgálatot az a személy láthat el, illetve kedvtelési célú vízijárművet az a személy vezethet, akinek az **egészségi alkalmasságát** az e rendeletben **meghatározott orvos megállapította.**
- (2) Az egészségi alkalmasság vizsgálatát
  - a) **belvízi hajózási** szolgálatot ellátó vízijárművet vezető személy, továbbá hajózási oktatási szakképző intézménybe jelentkező személy részére az **1. számú mellékletben,**
  - b) **tengeri hajózási** szolgálatot ellátó személy részére a **2. számú mellékletben,**
  - c) **I. és II. osztályú tengeri kedvtelési célú** vízijármű-vezetőnél a **3. számú mellékletben** foglalt figyelembevételével kell lefolytatni.
- (3) **A III., IV. osztályú kedvtelési célú vízijárművet** vezető személy egészségi alkalmasságának vizsgálatára az **1. alkalmassági csoportba tartozó gépjármű-vezetőkre vonatkozó** egészségi alkalmassági vizsgálat szabályait - az e rendeletben foglalt kivételekkel - kell alkalmazni.
- **4. § (1)** A hajózási **szolgálat ellátásához szükséges egészségi alkalmasságot vizsgálni kell**
  - a) a hajós, illetve a tengerész **szolgálati könyv kiállításához,**
  - b) gépüzemi szolgálatból fedélzeti szolgálatba, illetve segédszolgálatból gépüzemi vagy fedélzeti szolgálatba való **áthelyezés (beosztás) előtt,**
  - c) a hajózási szolgálat ellátására vonatkozó **első munkaviszony** - vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony - **létesítését követően** a (4), illetve (5) bekezdésben **meghatározott időszakonként,**
  - d) **hajózási oktatási intézménybe való felvétel előtt.**

Járművezetői és egyéb alkalmassági vizsgálat

A hajózási egészségi alkalmasság feltételeiről és vizsgálati rendjéről

- (2) **A kedvtelési célú vízijármű-vezetők egészségi alkalmasságát:**
- a) a vízijármű vezetésére jogosító **képesítő okmány** (a továbbiakban: képesítés) **kiadása előtt,**
  - b) a képesítés **kiadását követően, ha**
    - ba) 40. életévét még nem töltötte be, **10 évenként,**
    - bb) 40. életévét betöltötte, de a 60. életévét még nem töltötte be, **5 évenként,**
    - bc) 60. életévét betöltötte, de a 70. életévét még nem töltötte be, **3 évenként,**
    - bd) 70. életévét betöltötte, **2 évenként kell vizsgálni.**
- (3) A III-IV. osztályú kedvtelési célú vízijárművet vezető személy egészségi **alkalmasságának megállapítása a gépjármű-vezetői egészségi alkalmassági vizsgálattal egyidejűleg is érvényesíthető.**
- (4) **Belvízi úszólétesítményen** fedélzeti szolgálatot, gépüzemi szolgálatot vagy segédszolgálatot teljesítő személynél az egészségi **alkalmasság vizsgálatát:**
  - a) 50. életévének betöltéséig **5 évenként,**
  - b) 50. életévének betöltése után **3 évenként,**
  - c) 65. életévének betöltésekor, majd azt követően **évenként kell végezni.**
- (5) **Tengeri hajón hajózási** szolgálatot teljesítő személynél az egészségi **alkalmasságot**
  - a) 60. életévének betöltéséig **2 évenként,**
  - b) 60. életévének betöltése után **évenként kell vizsgálni.**

Járművezetői és egyéb alkalmassági vizsgálat

A hajózási egészségi alkalmasság feltételeiről és vizsgálati rendjéről

- (6) Hajózási szolgálat ellátására vonatkozó **első munkaviszony** vagy **munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony** létesítését követően **fiatalkorú személy** egészségi **alkalmasságát évente** kell vizsgálni.
- (7) A vizsgálatot végző **orvos** - a vizsgált személy egészségi állapota alapján - az előírt vizsgálatra **rövidebb határidőt is megállapíthat**.
- (8) A **munkáltató köteles soron kívüli vizsgálatot kezdeményezni**, ha az egészségi alkalmasságot kizáró vagy korlátozó bármilyen körülményt észlel. Soron kívüli vizsgálatot a hajózási szolgálatot teljesítő **személy maga is kérhet**.
- (9) A **hajózási hatóság**, a hajózási szolgálatot teljesítő, illetve a kedvtelési célú vízijárművet vezető személyt a **hajózás biztonságát veszélyeztető egészségi állapot észlelésének esetében** határidő tűzésével **soron kívüli vizsgálatra hívhatja fel**, és az alkalmasság újbóli megállapításáig a hajózási szolgálat ellátásától, illetve a kedvtelési célú vízijármű-vezetésétől - a szolgálati könyvbe való **bejegyzéssel**, illetve a kedvtelési célú vízijármű-vezetői **bizonyítvány bevonásával** - **ideiglenesen eltilthatja**.
- **5. § (1) Az egészségi alkalmasság vizsgálatát**
  - a) a 4. § (1) bekezdésének a)-b) és c) pontjában meghatározott esetben **a munkáltató vagy a munkavállaló,**
  - b) 4. § (1) bekezdésének d) pontjában meghatározott esetben **az oktatási intézmény vezetője,**
  - c) a 4. § (2) bekezdésében meghatározott esetben a képesítésért folyamodó, illetve a képesített **személy kezdeményezi.**

Járművezetői és egyéb alkalmassági vizsgálat

A hajózási egészségi alkalmasság feltételeiről és vizsgálati rendjéről

- (2) A tengeri hajón szolgálatot teljesítő személy behajózása előtt köteles gondoskodni a várható távollét időtartama alatt esedékessé váló vizsgálat elvégzéséről.
- (3) A tengeri hajó parancsnoka - mint a munkáltató képviselője - a hajó előírt személyzeti létszámának biztosítása érdekében **külföldön ideiglenes munkavállalót** csak abban az esetben alkalmazhat, ha az ideiglenes munkavállaló **egészségi alkalmasságát igazoló okmánnyal rendelkezik.**
- **Vizsgálatot végző szervek**
- **6. § (1)** A vizsgálatot
  - a) a hajózási oktatási intézmény hallgatója tekintetében a **foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatás** nyújtására jogosult **orvos**,
  - b) a **munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság** orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló jogszabályban **meghatározott orvos**,
  - c) a belvízi kedvtelési célú vízijármű vezetője tekintetében **a gépjármű-vezetői egészségi alkalmasság vizsgálatára jogosult orvos**,
  - d) a tengeri hajózási szolgálatot teljesítő személy és az **I. és II. osztályú tengeri kedvtelési célú vízijármű-vezetők** tekintetében az **Országos Közegészségügyi Központ** (a továbbiakban: OKK) keretében működő **Repülési, Hajózási és Tengerészeti Egészségügyi Központ** (a továbbiakban: Központ) **orvosa**,
  - e) a **III. és IV. osztályú tengeri kedvtelési célú vízijármű-vezetők** tekintetében az **első vizsgálatot a Központ orvosa, az időszakos vizsgálatokat a Központ vagy a gépjármű-vezetői** egészségi alkalmasság **vizsgálatára jogosult orvos** végzi.

Járművezetői és egyéb alkalmassági vizsgálat

A hajózási egészségi alkalmasság feltételeiről és vizsgálati rendjéről

- (2) **Külföldön** a **tengeri hajózási szolgálatot teljesítő** személy, illetve a tengeri kedvtelési célú kishajó vezetőjének **időszakos vizsgálatát** - rendkívül indokolt esetben - **az adott országban ilyen vizsgálat végzésére jogosult egészségügyi intézmény orvosa is elvégezheti**. A **belvízi hajózási szolgálatot ellátó** személy alkalmasságának vizsgálatát külföldön - rendkívül indokolt esetben - az **adott víziútszakaszon illetékes hatóság által** a hajózási egészségi alkalmasság vizsgálatára **feljogosított orvos is elvégezheti**.
- **A vizsgálat eredményének minősítése, a vizsgálatról kiállított bizonyítvány, az egészségügyi törzslap**
- **7. § (1) A vizsgálat eredményeként a vizsgált személy**
  - a) tengeri fedélzeti szolgálatra,
  - b) tengeri gépüzemi szolgálatra,
  - c) belvízi fedélzeti szolgálatra,
  - d) belvízi gépüzemi szolgálatra,
  - e) segédszolgálatra,
  - f) belvízi kedvtelési célú vízijármű vezetésére,
  - g) tengeri kedvtelési célú kishajó vezetéséreegészségi szempontból **alkalmasnak vagy alkalmatlannak minősíthető**.

Járművezetői és egyéb alkalmassági vizsgálat

A hajózási egészségi alkalmasság feltételeiről és vizsgálati rendjéről

A vizsgálat eredményének minősítése, a vizsgálatról kiállított bizonyítvány, az egészségügyi törzslap

- (2) Amennyiben a hajózási oktatási intézménybe jelentkező személy egészségileg **alkalmatlannak** bizonyul, a jelöltnek, illetve kiskorú jelölt esetében gondviselőjének, **írásbeli nyilatkozatával kell igazolnia annak tudomásulvételét**, hogy a megszerzendő **hajózási képesítést** - az egészségi alkalmatlanság fennállása alatt - **csak parti szolgálatban hasznosíthatja**.
- (3) Hajózási szolgálatot ellátó személy esetében a vizsgálat eredményéről a vizsgálatot végző **orvos**
  - a) **orvosi igazolást** (1. sz. melléklet),
  - b) belvízi nagyhajó vezetésére jogosító képesítéssel rendelkező személy részére magyar és német nyelven „Belvízi nagyhajó vezetésére való alkalmasságról szóló **orvosi bizonyítvány**”-t (3. sz. melléklet), vagy
  - c) tengeri hajózási szolgálatot ellátó személy részére magyar és angol nyelven „**Tengerész szolgálati egészségügyi bizonyítvány**”-t (4. sz. melléklet) állít ki.
- (4) **A vizsgálat eredményét**
  - a) a **hajós szolgálati könyvbe** az orvosi igazolás vagy a „Belvízi nagyhajó vezetésére való alkalmasságról szóló orvosi bizonyítvány” alapján **a hajózási hatóság**,
  - b) a **tengerész szolgálati könyvbe** a vizsgálatot végző **orvos**,
  - c) kedvtelési célú vízijármű vezetőjének nem kártyaformátumú **képesítő okmányába** a vizsgálatot végző **orvos jegyzi be**.

Járművezetői és egyéb alkalmassági vizsgálat

A hajózási egészségi alkalmasság feltételeiről és vizsgálati rendjéről

A vizsgálat eredményének minősítése, a vizsgálatról kiállított bizonyítvány, az egészségügyi törzslap

- (5) Azon személy esetében, **aki még nem rendelkezik szolgálati könyvvel vagy képesítő okmánnyal**, az orvosi igazolások alapján a szolgálati könyvet **kiállító hajózási hatóság** végzi el a **bejegyzést**.
- (6) A kedvtelési célú vízijármű vezetésére jogosító kártyaformátumú **képesítő okmány érvényessége az egészségi alkalmassági időtartamtól függ**.
- **8. § (1)** A vizsgálatot végző orvos a 7. § (3) és (5) bekezdésében foglaltakon kívül **„Egészségügyi törzslap”-ot (6. számú melléklet)** állít ki.
- (2) A belvízi, illetve tengeri hajózási szolgálatot végző személy egészségügyi törzslapját a szolgálatra való alkalmasságot **első fokon vizsgáló orvos őrzi meg**.
- (3) A belvízi, illetve tengeri hajózási szolgálatot teljesítő személy az e rendelet 7. számú *melléklete* szerinti **„Egészségügyi Nyilatkozat”-ot** két példányban tölti ki, és aláírásával hitelesíti. Az egyik példányt a szolgálatra való alkalmasságot vizsgáló **orvos**, a másik példányt a **munkavállaló**, illetve az **oktatási intézmény hallgatója őrzi meg**.
- (4) **Az idegen lobogó alatt tengeri hajózási** szolgálatot vállaló kérésére a Repülési, Hajózási és Tengerészeti Egészségügyi Központ **angol nyelvű törzslap kivonatot állít ki**.
- (5) A korábbi munkáltató székhelyétől eltérő településen lévő székhelyű (telephelyű) munkáltatónál belvízi hajózási szolgálatot vállaló személy kérésére, a szolgálatra való alkalmasságot első fokon vizsgáló orvos állítja ki az egészségügyi törzslap kivonatát.
- (6) **Az idegen lobogó alatt belvízi hajózási** szolgálatot vállaló személy kérésére az egészségügyi törzslap kivonatát a szolgálatra való alkalmasságot **első fokon vizsgáló orvos német nyelven állítja ki**.

Járművezetői és egyéb alkalmassági vizsgálat

A hajózási egészségi alkalmasság feltételeiről és vizsgálati rendjéről

Másodfokú vizsgálat

- **9. § (1)** Az 5. § (1) bekezdésében meghatározott személy, illetve a 4. § (9) bekezdésében meghatározott esetben a hajózási hatóság, az egészségi alkalmasság vizsgálatának lezárásától számított **15 napon belül az első fokon eljáró szervnél** - amennyiben annak döntését sérelmesnek tartja - **az egészségi alkalmasság másodfokon történő megállapítását kérheti**. A másodfokú szerv döntéséig az első fokú szerv véleménye szerint kell eljárni.
- (2) A másodfokú vizsgálatot a munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi szerv keretében működő **bizottság végzi**. A bizottság **elnöke a munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi szerv elnöke vagy helyettese**. A **bizottság tagjai** a hajózási hatóság által kijelölt **legalább két orvosszakértő**.

1. számú melléklet a 21/2002. (XI. 8.) GKM-ESzCsM együttes rendelethez

Belvízi hajózási szolgálatot teljesítő személyek egészségi alkalmasságának vizsgálata és igazolása

A vizsgált személy belvízi hajózási szolgálatra akkor minősíthető egészségi szempontból **alkalmasnak**, ha megfelel a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló jogszabályban foglaltaknak és az alább felsorolt követelményeknek. **Amennyiben a vizsgáló orvos olyan megbetegedést vagy rendellenességet észlel, amely veszélyeztetheti a vizsgált személyt, a hajón tartózkodó más személyeket, illetve a hajó és a hajózás biztonságát, a szolgálatra alkalmasságot az Országos Közegészségügyi Központ (a továbbiakban: OKK) keretében működő Repülési, Hajózási és Tengerészeti Egészségügyi Központ orvosa minősíti, és ad beosztást, hajótípust érintő vagy időbeli korlátozást.**

1. sz. melléklet a 21/2002. (XI. 8.) GKM-ESzCsM együttes rendelethez (folyt.)

Belvízi hajózási szolgálatot teljesítő személyek egészségi alkalmasságának vizsgálata és igazolása

1. **Látási követelmények**

2. **Hallási követelmények**

3. **Fizikai követelmények** (>20 kg felemelésének képessége)

4. **Az alkalmasságot korlátozó betegségek és testi fogyatékoságok**

- A szív és a keringési rendszer megbetegedései.
- A vérképző rendszer megbetegedései.
- A vizeletkiválasztó rendszer betegségei.
- A belső elválasztású mirigyek károsodásai.
- A légzőrendszer betegségei.
- Az alsó vagy felső végtagok mozgásának korlátozottsága.

5. **Az alkalmasságot kizáró betegségek**

- Az eszmélet elvesztésével vagy egyensúlyzavarral járó megbetegedések.
- A központi vagy a perifériális idegrendszer jelentős működési zavarral járó megbetegedései, különösen az agy és a gerincvelő megbetegedései, a koponya-agyvelősérülés vagy agyvérzés utáni állapotok.
- Elmebetegségek.
- Inzulinnal szabályozható cukorbetegség.
- Krónikus alkoholbetegség, kábítószerfüggőség, szenvedélybetegségek.
- Hirtelen cselekvőképtelenséget okozó betegségek.

Járművezetői és egyéb alkalmassági vizsgálat

A hajózási egészségi alkalmasság feltételeiről és vizsgálati rendjéről

2. számú melléklet a 21/2002. (XI. 8.) GKM-ESzCsM együttes rendelethez

Tengerészek egészségi alkalmasságának vizsgálata

- A tengeri szolgálat minimális látási követelményeit és az alkalmasságot korlátozó és kizáró betegségeket a 2. számú melléklet sorolja fel. Ha a vizsgáló orvos olyan megbetegedést vagy rendellenességet észlel, amely veszélyeztetheti a vizsgált személyt, a hajón tartózkodó más személyeket, illetve a hajó és a hajózás biztonságát, a szolgálatra alkalmasságot az alábbiak figyelembevételével kell minősíteni és korlátozni:
  - a) a megfelelő parti betegellátó hely eléréséhez szükséges idő,
  - b) a beteget vagy a hajón tartózkodó más személyeket, illetve a hajó biztonságát és a környezetet - az egészségi problémák miatt - fenyegető veszély mértéke,
  - c) az egészségi problémák előfordulásának kockázata.
- 1. **Tengerészek minimális látási követelményei**
- 2. **Hallási követelmény**
- A hallóképesség akkor megfelelő, ha a vizsgált személy a társalgási beszédet 25. életév betöltéséig 4 m távolságból, a 25. életév betöltése után 3 m távolságból megérti. Halláskárosodás gyanúja esetén audiogrammot kell készíteni, és az Országos Közegészségügyi Központ módszertani útmutatója szerint kell eljárni.

Járművezetői és egyéb alkalmassági vizsgálat

A hajózási egészségi alkalmasság feltételeiről és vizsgálati rendjéről

2. számú melléklet a 21/2002. (XI. 8.) GKM-ESzCsM együttes rendelethez

Tengerészek egészségi alkalmasságának vizsgálata

3. Tengerészek alkalmasságát korlátozó betegségek és testi fogyatékoságok:

- A szív és a keringési rendszer megbetegedései.
- A vérképző rendszer megbetegedései.
- A vizeletkiválasztó rendszer betegségei.
- A belső elválasztású mirigyek károsodásai.
- A légző rendszer betegségei.
- Az alsó vagy felső végtagok mozgásának korlátozottsága.

4. Tengerészek alkalmasságát kizáró betegségek

- Az eszmélet elvesztésével vagy egyensúlyzavarral járó megbetegedések.
- A központi vagy a perifériális idegrendszer jelentős működési zavarral járó megbetegedései, különösen az agy és a gerincvelő megbetegedései, a koponya-agyvelősérülés vagy agyvérzés utáni állapotok.
- Elmebetegségek.
- Inzulinnal szabályozható cukorbetegség.
- Krónikus alkoholbetegség, kábítószer-függőség, szenvedélybetegségek.
- Hirtelen cselekvőképtelenséget okozó betegségek.

Járművezetői és egyéb alkalmassági vizsgálat

A hajózási egészségi alkalmasság feltételeiről és vizsgálati rendjéről

3. számú melléklet a 21/2002. (XI. 8.) GKM-ESzCsM együttes rendelethez

A tengeri I. és II. osztályú kedvtelési célú vízijármű-vezetők egészségi alkalmasságának vizsgálata

1. **Minimális látási követelmények**

2. **Hallási követelmény**

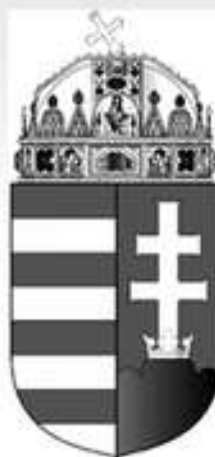
- A hallóképesség akkor megfelelő, ha a vizsgált személy a társalgási beszédet 3 m távolságból megérti. Halláskárosodás gyanúja esetén audiogrammot kell készíteni és az Országos Közegészségügyi Központ módszertani útmutatója szerint kell eljárni.

3. **Alkalmasságát korlátozó betegségek és testi fogyatékoságok**

- A szív és a keringési rendszer megbetegedései.
- A vérképző rendszer megbetegedései.
- A vizeletkiválasztó rendszer betegségei.
- A belső elválasztású mirigyek károsodásai.
- A légző rendszer betegségei.
- Az alsó vagy felső végtagok mozgásának korlátozottsága.

4. **Alkalmasságot kizáró betegségek**

- Az eszmélet elvesztésével vagy egyensúlyzavarral járó megbetegedések.
- A központi vagy a perifériális idegrendszer jelentős működési zavarral járó megbetegedései, különösen az agy és a gerincvelő megbetegedései, a koponya-agyvelősérülés vagy agyvérzés utáni állapotok.
- Elmebetegségek.
- Inzulinnal szabályozható cukorbetegség.
- Hirtelen cselekvőképtelenséget okozó betegségek.
- Krónikus alkoholbetegség, kábítószer-függőség, szenvedélybetegségek.

TENGERÉSZ SZOLGÁLATI EGÉSZSÉGÜGYI BIZONYÍTVÁNY
Medical certificate for service at sea

Név (vezetéknév, utónév/utónevek):
Name (last, first):

Születési ideje (év/hd/hnap): ____/____/____
Date of birth (year/month/day):

Nem: férfi nő
Sex: male female

Képesítés, Beosztás:
Qualification/Rank:

Állampolgársága:
Nationality:

Lakcíme:
Home address:

Útlevélnek (szolgálati könyvnek) száma:
Passport N° (Seaman's Book N°):

A fent nevezett vizsgált személyt a hajózási egészségügyi alkalmasság feltételeiről és vizsgálati rendjéről szóló 21/2002. (XI. B.) GKM-ESzCsM együttes rendelet szerint véleményeztem.

I have evaluated the above-named examinee according to the Ministerial Decree 21/2002. (XI. B.) GKM-ESzCsM on conditions of medical fitness for service in shipping and procedure of examination.

A vizsgált személy egészségügyi nyilatkozata, az általam végzett orvosi vizsgálatok és az egészségügyi törslapon rögzített kiegészítő szakvizsgálatok eredményei alapján kijelentem, hogy a vizsgált személy:

On the basis of the examinee's personal declaration, my clinical examinations and diagnostic test results recorded on the medical examination form, I declare the examinee:

Őrszolgálatra alkalmas
Fit for watchkeeping

Őrszolgálatra nem alkalmas
Not fit for watchkeeping

Fedélzeti szolgálat
Deck service

Gépszolgálat
Engine service

Segédszolgálat
Catering service

Alkalmas
Fit

Nem alkalmas

Unfit

Korlátozás nélkül

Without restrictions

Korlátozással

With restrictions

Látásjavító eszköz szükségesigen

Visual aid required

yes

nem

no

A korlátozások leírása (pl. betölthető beosztás, hajótípus, munkakör vagy a szolgálati idő korlátozása):

Describe restrictions (e.g. specific position, type of ship, trade area or time on duty):

.....
.....

A vizsgálat helye: .....

Place of examination:

A vizsgálat ideje (év/hó/nap): _____/_____/_____

Date of examination (year/month/day):

Az egészségügyi bizonyítvány érvényessége (év/hó/nap): _____/_____/_____

Medical certificate's date of expiration (year/month/day):

A hivatalos bélyegző helye (továbbá a vizsgáló orvos neve nyomtatott betűkkel, ha az olvashatatlan):

Official stamp (also print name of medical examiner if not legible):

A vizsgáló orvos aláírása: .....

Signature of medical examiner:

Felhatalmazva a 237/2002. (XI. 8.) Korm. rendelettel.

Authorized by Governmental Decree 237/2002. (XI. 8.) Korm.

Elismerem, hogy az egészségügyi törzslap tartalmával megismertettek.

I acknowledge that I have been advised of content of the medical examination form.

A vizsgált személy aláírása: .....

Examinee's signature: (A vizsgáló orvos jelenlétében kell aláírni.)

(To be signed in the presence of the medical examiner.)

Keresőképeség elbírálása

- **A keresőképtelenség elbírálásának célja**
a **betegszabadság**, illetőleg **táppénz igénybevételehez** megállapítsa és igazolja, hogy a munkavállaló (biztosított) a **munkáját** betegsége vagy tizenkét évesnél fiatalabb beteg gyermeke ápolása miatt **ellátni nem tudja**.
- **Egészségügyi szakértői tevékenység**, mely során az **eljáró orvos köteles** olyan **diagnosztikai és terápiás eljárást alkalmazni**, mely lehetővé teszi a munkavállaló **keresőképeségének mielőbbi helyreállítását**.
- **Elbírálására és igazolására jogosult:**
  - a **házi orvos**, házi **gyermekorvos**
  - a **járóbeteg-szakellátás orvosa**,
  - az ideggondozó, bőr- és nemibeteg-gondozó, tüdőgondozó, valamint az onkológiai gondozó **szakorvosa**,
  - a Megyei (Fővárosi) Egészségbiztosítási Pénztár (**MEP**) ellenőrző tevékenysége során az eljáró **főorvos**.
  - A kórházi kezelés időtartamára, valamint az elmebeteg alkalmazkodó (adaptációs) szabadsága esetén a **kórház** igazolja a keresőképtelenséget.
  - A járóbeteg-szakellátás orvosa csak akkor bírálhatja el a keresőképtelenséget, ha a járóképes beteg ellátására területileg vagy a házi orvos beutalása alapján illetékes.
  - Amennyiben a keresőképtelenséget nem a biztosított vagy gyermekének háziorvosa állapítja meg, úgy erről az eljáró orvosnak - a megállapítással egyidejűleg - a biztosított vagy gyermekének háziorvosát írásban haladéktalanul értesítenie kell.

Forrás: 102/1995. (VIII. 25.) Korm. rendelet

a keresőképtelenség és keresőképeség orvosi elbírálásáról és annak ellenőrzéséről

Keresőképeség elbírálása

■ Megállapításának feltétele

a biztosított a keresőképtelensége alatti **tartózkodási helyét bejelenti** a keresőképeségét elbíráló orvosnak. Ha a keresőképtelen biztosított tartózkodási helye keresőképtelenségének időtartama alatt megváltozik, a keresőképtelenséget megállapító orvos a **keresőképtelen állományba vételt lezárja** és arról, valamint a **beteg állapotáról igazolást ad ki**, amellyel a biztosított felkeresi az **új tartózkodási helyén** lévő, keresőképtelenség megállapítására **jogosult orvost**.

- Ha a biztosított az egészségi állapota javulásának következtében munkája elvégzésére már alkalmas, illetőleg, ha az általa ápolat gyermek egészségi állapota miatt további ápolást már nem igényel, a keresőképtelenséget elbíráló orvosnak a biztosítottat **keresőképesé kell nyilvánítania**.

- (1) A biztosított a keresőképtelenségének elbírálásához köteles az orvost tájékoztatni **munkavégzésének** (tevékenységének) **az egészségi állapotával összefüggő körülményeiről**, annak egészségi szempontból lényeges elemeit a betegdokumentációban rögzíteni kell.
(2) A keresőképtelen **biztosított köteles**
  - a) **betartani** az orvos utasításait,
  - b) az elrendelt vizsgálatokon **megjelenni**,
  - c) ha a keresőképtelensége alatt más orvos is kezeli, erről a keresőképtelen állományban tartó orvost **tájékoztatni**.(3) A **munkáltató jogosult** a betegszabadság, illetőleg a táppénz igénybevétele alatt a **munkavállaló keresőképtelenségének felülvizsgálatát kezdeményezni** az illetékes MEP-nél. A felülvizsgálat elvégzéséért a munkáltató az E. Alap kezelője által meghatározott **térítési díjat fizet**.

Keresőképesség elbírálása

- (1) A keresőképtelenség és a **keresőképesség elbírálását** az **ellenőrző főorvosok ellenőrzik**.
- (2) **Főorvosi tevékenységet elláthat**
  - a) a **MEP erre kijelölt főorvosa**,
  - b) az Országos Egészségbiztosítási Pénztárral a feladat ellátására, szerződés alapján feljogosított, **társadalombiztosítási szakismeretekkel rendelkező szakorvos**, az illetékes **MEP felügyelete mellett**.
- (3) Az **ellenőrző főorvos** az ellenőrzés keretében **jogosult**:
  - a) a beteg **vizsgálatára**,
  - b) a **betegdokumentációba** történő **betekintésre**,
  - c) szükség szerint a beteg **szakorvosi vizsgálatra utalására**,
  - d) a keresőképtelenség, illetve a **keresőképesség elbírálására**,
  - e) javaslatot tenni a **táppénz folyósítás megszüntetésére** a táppénzfolyósító szerv felé,
  - f) a 6. § (3) bekezdése alapján indult eljárásban a **munkáltatóval közli a felülvizsgálat eredményét**.
- (4) **Az ellenőrző főorvos** a munkáltató által közölt, valamint a betegdokumentációból megállapított adatok és a keresőképtelenséget elbíráló orvos megkeresése után
  - a) **dönt** a biztosított keresőképességéről, vagy
  - b) a keresőképesség elbírálása céljából a beteget az illetékes főorvosi bizottság (**FOB**) **elé utalja**, és
  - c) döntését követően arról a **munkáltatót és a munkavállalót, valamint a keresőképtelenséget elbíráló orvost írásban értesíti**.

Keresőképeség elbírálása

- (5) A **döntéssel szemben** a (4) bekezdés c) pontban meghatározott szerv vagy személy a közléstől számított **8 napon belül az illetékes FOB-hoz** benyújtandó, halasztó hatályú **jogorvoslattal élhet**.
- (6) **Ha a keresőképtelen személy** a (3) bekezdés a) és c) pontjaiban említett vizsgálathoz **nem járul hozzá**, az ellenőrző **főorvos kezdeményezi a táppénz folyósítás megszüntetését** a folyósító szervnél.
- (7) Az ellenőrzés eredménye alapján az **ellenőrző főorvos észrevételeiről írásban tájékoztatja az ellenőrzött orvost**, indokolt esetben a MEP-pel finanszírozási, és a keresőképtelenség elbírálására szerződést kötött **intézményt (személyt) is**. A **betegvizsgálat eredményét a betegdokumentációban rögzíti**.
- (8) Ha az ellenőrzés során **az ellenőrző főorvos ismételt vagy súlyos hiányosságokat tár fel**, a keresőképtelenség elbírálására történt kijelölés visszavonását vagy elbírálására kötött szerződés felmondását kezdeményezi.

Keresőképeség elbírálása

- 8. § (1) Amennyiben a keresőképtelenséget elbíráló orvos és az ellenőrző főorvos a keresőképtelenséget illetően nem ért egyet, a **vita eldöntésére** az Egészségbiztosítási Alap által finanszírozott, **területileg illetékes FOB jogosult**.
  - (2) A 7. § (6) bekezdésében foglalt esetben, valamint, **ha a biztosított a keresőképtelenség elbírálására jogosult orvos döntésével nem ért egyet**, a keresőképeségének **elbírálását kérheti a területileg illetékes FOB-tól**.
  - (3) **A FOB elé irányítás** a "Beutaló a fekvőbeteg-gyógyintézetbe, felülvéleményezésre a főorvosi bizottsághoz, OOSZI orvosi bizottsághoz" **nyomtatvány kiállításával** történik.
- 9. § (1) **A FOB tagjai** az Országos Egészségbiztosítási Pénztár Országos Orvosszakértői Intézete (a továbbiakban: **OOSZI**) kijelölt orvosi bizottságának **két orvosszakértője**, akik közül az elnök a beteg fődiagnózisa szerint illetékes szakorvos.
  - (2) A **FOB a döntését** a rendelkezésére álló **orvosi dokumentáció alapján hozza**. Szükség esetén a **beteg vizsgálatra berendelheti**, a fekvőbeteget **az ápolás helyén megvizsgálhatja**.
  - (3) Ha a beteg a (2) bekezdésben említett vizsgálathoz nem járul hozzá, a FOB kezdeményezi a táppénz megvonását a folyósító szervnél.
  - (4) A **FOB működésének helye az OOSZI területileg illetékes I. fokú orvosi bizottságának székhelye**. A FOB munkarendjét az OOSZI főigazgatója határozza meg, a MEP igazgatójával egyetértésben.
  - (5) A **FOB** naponta ülésezik, **döntése végleges**.

Keresőképeség elbírálása

- 10. § (1) A **keresőképtelenség okát** a 2. § (1) bekezdés a)-c) pontjaiban megjelölt orvos a biztosított **kartonjára** rávezeti, továbbá kiállítja az "**Orvosi Igazolás a keresőképtelen állományba vételről**" elnevezésű **nyomtatványt**. Az igazolást az orvos munkahelyének bélyegzőjével és a személyi orvosi bélyegzőjével is ellátja.
- (2) A **keresőképtelenséget megállapító orvos** a keresőképtelen biztosítottokról az "**Orvosi Napló a keresőképtelen biztosítottokról**" (a továbbiakban: Napló) elnevezésű **nyilvántartást** vezeti az 1. számú mellékletben meghatározott adattartalommal.
- (3) Az (1) és (2) bekezdésben foglalt orvosi dokumentációk közokiratok.
- (4) Az ellenőrző főorvos az ellenőrzés tényét a Naplóba jegyzi be.
- (5) **A FOB** a "Beutaló fekvőbeteg gyógyintézetbe, felülvéleményezésre a főorvosi bizottsághoz, OOSZI orvosi bizottsághoz" nyomtatványon **rögzíti döntését**.
- (6) A keresőképtelenséget megállapító orvos és a FOB egymás közötti ügyvitelében a 10. § (5) bekezdésében foglalt nyomtatványt használja, valamint - ha szükséges - a keresőképtelenséget megállapító orvos a keresőképtelenség elbírálásához kórrajz kivonatot ad.

Keresőképeség elbírálása

- 11. § (1) Ha a keresőképtelenséget a **beteg gyermek ápolása címén** állapították meg, az igazoláson a szülő adatain kívül a gyermek személyi adatait is fel kell tüntetni, és a **kórisme rovatban a gyermek betegségét kell** bejegyezni. A keresőképtelenség **kezdő időpontjának** megállapításánál figyelembe kell venni a **gyermek közösségből történő kitiltásának időpontját**.
  - (2) Ha a keresőképtelenség **közegészségügyi okból történt hatósági elkülönítés**, illetőleg közegészségügyi okból történt **foglalkozástól eltiltás** vagy **járványügyi zárlat miatt** áll fenn, az intézkedéseket elrendelő **tisztifőorvos értesíti a keresőképtelen állományba vételre jogosult orvost**, aki a biztosítottat nyilvántartásba veszi, és **keresőképtelenségét igazolja**.
12. § (1) Az orvos saját dokumentációjában a **keresőképtelenség okát** (a betegség, állapot megjelölését), illetőleg a keresőképtelenség **egyéb jogcímét** (gyermekápolás stb.) - a Betegségek Nemzetközi Osztályozásának (**BNO**) mindenkori érvényes **fogalmaival és számjeleivel - megjelöli**.
- (2) A 10. § (1) bekezdése, illetve a 11. § (1) bekezdése szerinti **igazoláson**, valamint a 10. § (2) bekezdése szerinti **Naplóban** a **2. számú mellékletben** foglalt, a **táppénz jellegére utaló megjelöléseket** kell alkalmazni.

Keresőképeség elbírálása

- 13. § (1) Ha a biztosított a táppénzre való **jogosultság időtartamát kimerítette**, keresőképtelenként a Naplóban tovább nyilvántartani nem kell, de ezt a tényt a **Naplóban és a beteg kártonján is fel kell tüntetni**. Amennyiben a biztosított továbbra is keresőképtelen, ezt kérésére igazolni kell. A biztosított, a munkáltató vagy a társadalombiztosítási szerv kérésére **az orvos a keresőképtelenséget** - a táppénzre jogosult keresőképtelen biztosítottra irányadó szabály szerint - **véleményezi**. Az ilyen véleményben fel kell tüntetni, hogy **kinek a kérésére és milyen célból** adták ki.
(2) Amennyiben a keresőképtelenség igazolását táppénzre nem jogosult személy kéri, azt a keresőképtelenség elbírálására jogosult orvos adja ki.
- 14. § A **keresőképtelenséget elbíráló orvos** a keresőképtelenné, illetőleg keresőképesé nyilvánított biztosítottakról naptári hetenként, az azt követő első munkanapon köteles jelentést tenni a területileg **illetékes MEP-hez (heti jelentés)**. A heti jelentést a **3. számú mellékletben** foglalt nyomtatvány szerinti mágneses adathordozón kell megtenni, feltüntetve rajta a **2. számú mellékletben** foglalt, a táppénz jellegére utaló megjelöléseket. A MEP a heti jelentésben foglalt adatokat az adatvédelmi előírások betartásával kezeli, és azokat személyazonosításra alkalmatlan módon továbbíthatja.
- 15. § (1) **A fegyveres erők és rendvédelmi szervek, valamint a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok és a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek egészségügyi szolgálatai** a keresőképeség elbírálását és ellenőrzését az illetékes miniszter által szabályozott külön eljárási rendben végzik.
(2) Felhatalmazást kap a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter, hogy **az országos közforgalmú vasutak egészségügyi szolgálataira vonatkozó keresőképeség elbírálási** rendet - az Egészségbiztosítási Önkormányzattal és a népjóléti miniszterrel egyetértésben - e rendelet keretei között szabályozza.

Munkaképesség

- **Munkaképesség**
  - A munkavállaló egyéni és társadalmi jóllétének alapja
  - Azoknak a **munkateljesítményt meghatározó fizikai és szellemi tulajdonságoknak az összessége**, melyek alkalmassá teszik az embert a munkavégzésre
  - A megterhelés hatásai és a szervezet válaszreakciói közti interakciók kialakítására és optimalizálására szolgáló szabályozó rendszer
  - Történelmi, gazdasági fejlődés → egyre szélesebb körű fizikai és szellemi képesség szükségessége a munkavégzéshez → **változó kategória**
  - **Élethosszig tartó képzés** szükségessége
- **A munkaképességet meghatározó tényezők**
  - Egészségi állapot
  - Életkor, nem, antropometriai, genetikai paraméterek
  - Testi teljesítőképesség, munkakapacitás
  - Munkavégzés munkahelyi körülményei (munkaidő, világítás, munkaeszközök, munkaártalmak, stb.), munkakörülmények
  - A munkavállaló munkajelleme (-lélek, -habitus), egyéni képzettsége
  - A munkavállaló életmódja, társadalmi, fizikai környezete
- **Munkaképesség ↓**
  - ~ **megítélése** és az ezzel **arányos kártalanítás orvosszakértői feladat!**

24 órás Σ munkahelyi megterhelés

Munkavégzésből eredő

Igénybevétel

Munkakörnyezetből eredő

fizikai

fiziológiai

psychés

mentális

HATÁSOK

INTERAKCIÓK

HATÁSOK

fizikai

kémiai

biológiai

pszichoszociális

ergonómiai

genetikailag kódolt
antropometriai paraméterekkel
rendelkező egyén

Balesetveszély

Egészségi állapot, fiziológiás és/vagy
munkakapacitás

Életmód

Lakóhelyi
tevékenység

Munkaképesség meghatározásánál szóba jöhető tényezők

Munkaképességi index (Work Ability Index, WAI)

■ WAI

- Olyan paraméter, mely segítségével megítélhető a munkavállaló munkakörét ellátó képességének mértéke
- Számszerűen kifejezve jól jellemzi a munkaképességet, optimális igénybevételt

■ WAI meghatározás célja

- Reprodukálható módszerrel indikátor paraméter megtalálása,
  - melynek értéke jellemzi a munkaképességet
  - Melynek ismétlésével meghatározható a munkaképesség változása, ill. a munkaképesség helyreállítására, javítására, erősítésére vagy megőrzésére irányuló beavatkozások hatékonysága

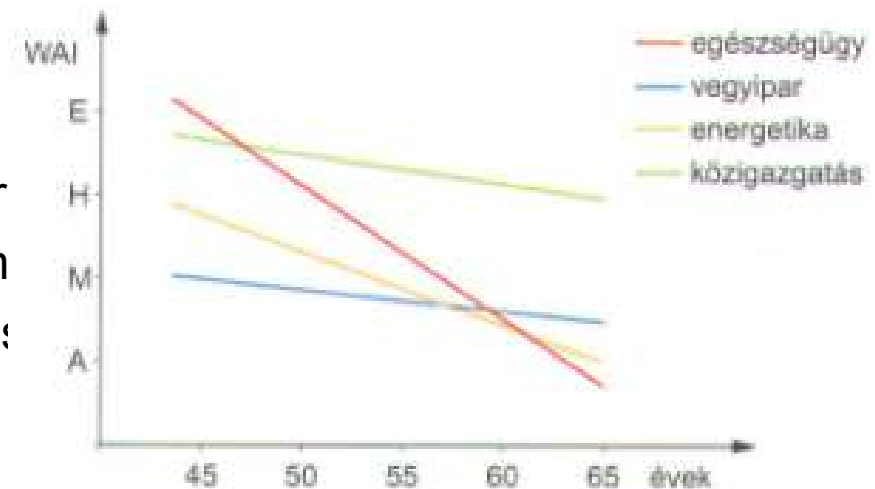
■ WAI meghatározás

- Munkaképesség értékelésének módszerével. Kérdéssorozatokra adott válaszok pontozásával
- 7 kérdéskör: - munkaképesség az eddigi legjobbhoz képest
  - munkaképesség a jelen körülmények viszonylatában
  - orvosilag megállapított betegségek
  - betegségek okozta akadályoztatottság a munkában
  - táppénzes napok az elmúlt 1 évben
  - saját becslés a 2 év múlva várható munkaképességről
  - egyébek (dolgozó hangulatára, jövőjének megítélésére, stb.)

WAI meghatározás

- **Pontszám:** 7-49 → munkaképesség önértékelése → munkaképesség szintjének értékelése (osztályozás)
- **Csoportok kiszűrése**
  - Támogató intézkedésekre szorulók
  - Munkaképesség helyreállítására szorulók
  - Javító intézkedést igénylők
  - Erősítés, megőrzés tájékoztatást kapók
- **Életkor előrehaladtával WAI ↓**
- **Szakmai munkaképesség**
a jelenlegi vagy az egészségkárosodást megelőző munkakör ill. a képzettségnek megfelelő munkakörben való foglalkoztatás való alkalmasság

pontszámok	munkaképesség	intézkedések
7-27	rossz	munkaképesség helyreállítása
28-36	közepes	munkaképesség javítása
37-43	jó	munkaképesség erősítése
44-49	kiváló	munkaképesség megőrzése

WAI változás a különböző nemzetgazdasági ágakban

Foglalkozási betegségek, munkabalesetek ellátásának jogi szabályozása

■ Üzemi baleset

A munkavállalót (biztosítottat) a foglalkozása körében végzett munka közben vagy azzal összefüggésben, illetve munkába menet vagy onnan lakására (szállására) menet közben érte

■ Munkabaleset

mely a munkavállalót a szervezett munkavégzés során vagy azzal összefüggésben éri, annak helyétől és időpontjától és a munkavállaló (sérült) közrehatásának mértékétől függetlenül

A **munkabaleset** és az „**úti**” **baleset** is **KÁRTALANÍTANDÓ**

Üzemi baleset, foglalkozási megbetegedés → **egészségkárosodás**

→ a sérült (beteg) számára **TÉRÍTÉSMENTES**

- szükséges **gyógyszer, gyógyászati segédeszköz, ellátás**

- **fogmegtartó ellátás**, rágóképesség helyreállítás érdekében végzett **fogpótlás**

Üzemi baleset, foglalkozási megbetegedés → **keresőképtelenség**

→ a sérült (beteg) számára **BALESETI TÁPPÉNZ** (1 éven keresztül, mely 1 évvel meghosszabbítható)

Foglalkozási betegségek, munkabalesetek ellátásának jogi szabályozása

■ Baleseti járadék

Üzemi baleset, foglalkozási megbetegedés → **>13% munkaképesség-csökkenés**, de baleseti rokkantsági nyugdíj vagy rehabilitációs járadék nem illeti meg

■ Rehabilitációs járadék

Üzemi baleset, foglalkozási megbetegedés → **50-79% egészségkárosodás**, de rehabilitálható (akár saját, vagy képzettségének megfelelő más munkakörben); 3 évre szól, III. csoportú rokkantaknál kedvezőbb anyagi feltétellel

Mértéke függ a munkaképesség-csökkenés fokától*

- 14-20% ↓ (1. baleseti fokozat) ↓ havi átlagkereset 8%-a
- 21-28% ↓ (2. baleseti fokozat) ↓ havi átlagkereset 10%-a
- 29-39% ↓ (3. baleseti fokozat) ↓ havi átlagkereset 15%-a
- >39% ↓ (4. baleseti fokozat) ↓ havi átlagkereset 30%-a

Tartama

- <25% ↓ - 2 évig (egyébként a munkaképesség-csökkenés teljes időszakára), kivéve: **silicosis, asbestosis** (NINCS időbeli korlátozás)

* „Állapotrosszabbodás” címen újbóli elbírálás kérés → ORSZI (+OMFI szakmai segítség)

Foglalkozási betegségek, munkabalesetek ellátásának jogi szabályozása

■ Baleseti rokkantsági nyugdíj (TB nyugellátás keretében)

Túlnyomóan üzemi baleset, meghatározott foglalkozási megbetegedés → **>67% munkaképesség- csökkenés** és rendszeresen nem dolgozik, vagy keresete keresete lényegesen kevesebb a megrokkánás előtti keresetnél. (Silicosis esetén 50%-ban elvesztett munkaképesség esetén is)

Mértéke függ

- a rokkantság fokától
- a szolgálati idő tartamától

Rokkantsági csoportok

- **III.:** munkaképességének 67%-át (silicosis miatt 50%-át) elvesztette, de nem teljesen munkaképtelen (**összege:** havi átlagkereset 50%-a)
- **II.:** teljesen munkaképtelen, de mások gondozására nem szorul (~: 65%-a)
- **I.:** teljesen munkaképtelen és mások gondozására szorul (~: 70%-a)

(Az összeg a szolgálati idő minden éve után 1%-kal ↑, de az átlagkeresetnél több nem lehet)

■ Baleseti rokkantsági nyugdíjra **NEM jogosult** a munkavállaló, ha

- sérülését, egészségkárosodását szándékosan okozta
- nem vett időben igénybe orvosi segítséget
- balesetét nem jelentette be időben

Foglalkozási betegségek, munkabalesetek ellátásának jogi szabályozása

■ Rehabilitációs járulék

Üzemi baleset, foglalkozási megbetegedés (jelenlegi vagy megelőző munkakörében) → **50-79%-os egészségkárosodás**, illetve képzettségének megfelelő más munkakörben való **foglalkoztatásra rehabilitáció nélkül NEM alkalmas**

■ Munkáltató térítési kötelezettsége

- **Baleseti ellátás**
- **Baleseti rokkantsági nyugdíj**

Ha a munkáltató vagy megbízottja a munkavédelemre vonatkozó szabályokban foglalt **kötelezettségnek nem tett eleget** → foglalkozási betegség vagy munkabaleset bekövetkezése

■ Munkáltatónak NINCS térítési kötelezettsége

Ha az eseményt kizárólag a munkavállaló

- **ittassága**
- **munkahelyi feladatokhoz nem tartozó, engedély nélküli munkája**
- **engedély nélküli járműhasználata**
- **munkahelyi rendbontó magatartása**
- **szándékossága**
- **elmulasztott orvosi segítségkérése, bejelentése okozta**

Rokkantosítás „új szabályai” – 2008-tól

- Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézet (ORSZI)
- Munkaképesség-csökkenés HELYETT → **egészségkárosodás mértékének, szakmai munkaképesség változás, rehabilitálhatóság vizsgálata**
- Rehabilitálhatóság esetén **rehabilitációs javaslat készítése**
→ ezen szakvélemény alapján megítélésre kerül
  - rokkantsági nyugdíj
  - rehabilitációs járulék, stb ellátások
- **Rokkantsági nyugdíj – jogosultság**
  - Egészségkárosodása >79%-ot, vagy
  - 50-79%, vagy ezzel összefüggésben foglalkoztatásra rehabilitáció nélkül NEM alkalmas, azonban az ORSZI szakvéleménye alapján rehabilitációja nem javasolt (rokkant) és
  - Az életkorára előírt szolgálati idővel rendelkezik
  - Egészségkárosodása következtében kereső tevékenységet nem folytat ... és
  - Táppénzben, baleseti táppénzben nem részesül

Rokkantosítás „új szabályai” – 2008-tól

Fogalmak

- **Egészségkárosodás**

Az egész szervezetre vonatkoztatott, a szervezet felépítésében, funkcióiban betegség, sérülés vagy veleszületett rendellenesség következtében kialakult kedvezőtlen változás

- **Szakmai munkaképesség**

A jelenlegi vagy az egészségkárosodást megelőző munkakörben, ill. a képzettségnek megfelelő más munkakörben való foglalkoztatásra való alkalmasság

- **Rehabilitáció**

Jogszabályban meghatározott orvosi, foglalkoztatási, szociális, képzési és egyéb tevékenységek komplex rendszere, melynek célja az egészségkárosodást szenvedett személy szakmai munkaképességének biztosítása

Rokkantsítás „új szabályai” – 2008-tól

Az összervezeti egészségkárosodás (ÖEK) – munkaképesség-csökkenés (MKCS) egymáshoz viszonyított mértéke

Csoportosítás	ÖEK (%)	MKCS (%)
Általános	80-99	100
	50-79	67
	40	50
	32	40
I., II. rokkantsági csoport	80-99	100
III. rokkantsági csoport	50-79	67

Rokkantosítás

- A megváltozott munkaképességű személyek ellátása iránti eljárás során, ideértve a jogorvoslati eljárást és a döntés felülvizsgálatát is, továbbá akkor is, ha jogszabály a kérelmező, igénylő komplex minősítését rendeli el
- az *1. mellékletet* kell alkalmazni.
- A **komplex minősítés** során az egészségi állapot vizsgálata keretében az *1. mellékletben* foglaltak szerint szervrendszerenként, betegségcsoportonként kell megállapítani az össz-szervezeti egészségkárosodás százalékos mértékét. Több szervrendszert érintő károsodás esetén az együttes értékelés szabályait az *1. melléklet* tartalmazza.
- Az egészségi állapot százalékos mértékét az **össz-szervezeti egészségkárosodás** (1) bekezdésben meghatározott mértékének figyelembevételével kell megállapítani úgy, hogy százból ki kell vonni az össz-szervezeti egészségkárosodás mértékét.

Rokkantosítás

- **3. § (1)** Amennyiben a komplex minősítés során megállapításra kerül, hogy a kérelmező **egészségi állapotának mértéke 60 százalékos vagy kisebb mértékű**, a megváltozott munkaképességű személyt be kell sorolni a **megváltozott munkaképességű személyek** ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (a továbbiakban: Mmtv.) 3. § (2) bekezdésében meghatározott **minősítési kategóriába**.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti besoroláskor az Mmtv. 3. § (2) bekezdés
- a) a) pont aa) alpontja szerinti minősítési kategóriába az sorolható be, akinek az **egészségi állapota 51-60% között** van (**B1 kategória**),
- b) b) pont ba) alpontja szerinti minősítési kategóriába az sorolható be, akinek az **egészségi állapota 51-60% között** van és a 2. melléklet szerint elvégzett, a rehabilitálhatóság **foglalkoztatási szempontú**, vagy a 3. melléklet szerint elvégzett, a rehabilitálhatóság **szociális szempontú** vizsgálata alapján a **rehabilitációja nem javasolt** (**B2 kategória**),
- c) a) pont ab) alpontja szerinti minősítési kategóriába az sorolható be, akinek az **egészségi állapota 31-50% között** van (**C1 kategória**),
- d) b) pont bb) alpontja szerinti minősítési kategóriába az sorolható be, akinek az **egészségi állapota 31-50% között** van és a 2. melléklet szerint elvégzett, a rehabilitálhatóság **foglalkoztatási szempontú**, vagy a 3. melléklet szerint elvégzett, a rehabilitálhatóság **szociális szempontú** vizsgálata alapján a **rehabilitációja nem javasolt** (**C2 kategória**),
- e) b) pont bc) alpontja szerinti minősítési kategóriába az sorolható be, akinek **egészségi állapota 1-30% között** van és orvosszakmai szempontból **önellátásra képes** (**D kategória**),
- f) b) pont bd) alpontja szerinti minősítési kategóriába az sorolható be, akinek **egészségi állapota 1-30% között** van és orvosszakmai szempontból **önellátásra nem vagy csak segítséggel képes** (**E kategória**).

Rokkantosítás

- **4. § (1)** A komplex minősítés során
- a) az **egészségi állapot**, valamint az **önellátási képesség orvosszakmai szempontú vizsgálatát** az 1. melléklet szerint,
- b) a **rehabilitálhatóság foglalkoztatási szempontú vizsgálatát** a 2. melléklet szerint,
- c) a **rehabilitálhatóság szociális szempontú vizsgálatát** a 3. mell. Szerint kell elvégezni.
- (2) Amennyiben a **rehabilitálhatóság foglalkoztatási szempontú vizsgálatának eredménye** a 2. melléklet szerinti értékelő lapon
- a) **eléri vagy meghaladja a 17 pontot, és nem áll fenn** olyan, a 2. mellékletben megjelölt körülmény, amely előfordulása esetén a **rehabilitáció nem javasolt**, akkor a megváltozott munkaképességű személy az Mmtv. 3. § (2) bekezdés a) pontja szerint **rehabilitálható**,
- b) **nem éri el a 17 pontot vagy fennáll** olyan, a 2. mellékletben megjelölt körülmény, amely előfordulása esetén a **rehabilitáció nem javasolt**, akkor a megváltozott munkaképességű személy **rehabilitációja** az Mmtv. 3. § (2) bekezdés b) pontja szerint **nem javasolt**.
- (3) Amennyiben a **rehabilitálhatóság szociális szempontú vizsgálatának eredménye** a 3. melléklet szerinti értékelő lapon
- a) **eléri vagy meghaladja a 12 pontot, és nem áll fenn** olyan, a 3. mellékletben megjelölt körülmény, amely előfordulása esetén a rehabilitáció **nem javasolt**, akkor a megváltozott munkaképességű személy az Mmtv. 3. § (2) bekezdés a) pontja szerint **rehabilitálható**,
- b) **nem éri el a 12 pontot vagy fennáll** olyan, a 3. mellékletben megjelölt körülmény, amely előfordulása esetén a **rehabilitáció nem javasolt**, akkor a megváltozott munkaképességű személy **rehabilitációja** az Mmtv. 3. § (2) bekezdés b) pontja szerint **nem javasolt**.

Rokkantosítás

- **5. § (1) A komplex minősítés** során a 4. § (1) bekezdés
- a) a) pontja szerinti vizsgálatot a **szakértői bizottság orvosszakértője**,
- b) b) pontja szerinti vizsgálatot a **szakértői bizottság foglalkozási rehabilitációs szakértője**,
- c) c) pontja szerinti vizsgálatot a **szakértői bizottság szociális szakértője** végzi.
- (2) A komplex minősítés során
- a) az **egészségi állapot**, valamint az **önellátási képesség orvosszakmai szempontú megítélése** tekintetében kizárólag az **orvosszakértő**,
- b) a **rehabilitálhatóság foglalkoztatási szempontú megítélése** tekintetében - ideértve az egyes körülményekhez tartozó pontérték megállapítását és azon körülmények fennállásának megállapítását, amelyek előfordulása esetén a rehabilitáció nem javasolt - kizárólag a **foglalkozási rehabilitációs szakértő**,
- c) a **rehabilitálhatóság szociális szempontú megítélése** tekintetében - ideértve az egyes körülményekhez tartozó pontérték megállapítását és azon körülmények fennállásának megállapítását, amelyek előfordulása esetén a rehabilitáció nem javasolt - kizárólag a **szociális szakértő**
- **véleménye alapján** kell a **szakhatósági állásfoglalást elkészíteni**.
- (3) **Amennyiben** a komplex minősítés során a szakértői bizottság orvosszakértői között az **egészségi állapot mértékére** vonatkozóan vagy az **önellátási képesség orvosszakmai szempontú megítélése** tekintetében **vita van**, akkor abban a **bizottság elnöke dönt**.
- **6. §** Amennyiben a komplex minősítés során a megváltozott munkaképességű személy **rehabilitálhatósága megállapításra kerül** [Mmtv. 3. § (2) bekezdés a) pontja szerinti besorolás], **a rehabilitációs javaslatot a szakértői bizottság tagjai együttesen készítik el**. Ha a **rehabilitáció lehetséges iránya, a rehabilitációs szükségletek vagy a rehabilitációhoz szükséges időtartam** kérdésében a szakértői bizottság tagjai között **vita van**, akkor abban a **bizottság elnöke dönt**.

Rokkantosítás

1. Pszichiátriai károsodások értékelése

1.1. táblázat A mentális (és szociális) készségek elvesztése okozta egészségkárosodás megítélésének általános szempontjai*

	Az össz-szervezeti egészségkárosodás %-os értékelése			
	0-19%	20-39%	40-59%	60-79%
Önfenntartás Öngondoskodás Önellátás	Önfenntartása nehezített	Öngondoskodásban segítségre szorul	Önellátásban szorul segítségre	Önellátási készsége súlyosan károsodott, vagy hiányzik
Szociális beilleszkedés	Érintett, de korrigálható	Érintett, nem korrigálható	Súlyosan érintett	Képtelen
Érzelmi-hangulati-indulati élet szabályozása	Érintett, de szabályozni képes	Érintett, gyógyszeres kezelése szükséges	Folyamatos gyógyszeres kezelés mellett szabályozott	Hiányzik
Pszichózis tünet	Időszakos, kezelhető	Időszakosan gyógyszeresen kezelhető, reziduális tünet visszamarad	Folyamatos kezelésre szorul	Folyamatos kezelés mellett is pszichotikus tünetek, vagy reziduális tünetek
Személyiség-fejlődés/struktúra	Deviáns	Érintett, de korrigálható	Súlyosan érintett, korrigálható	nem Szétesett
Munkavégzésre motiváció	való Motiválható	Nem motiválható	-	-

* A táblázat általánosságban alkalmazható valamennyi mentális betegség esetében, valamint a G.00-G.09, G.10-G.13, G.26, G.35-G.37, G.40-G.41, G.44-G.47, G.50-G.58, G.80-G.83, G.90-G.99, I.60, I.62, I.64, I.67, I.70 diagnózisok esetében, ha az ideggyógyászati tünetek hiányoznak, vagy funkcionális deficitet nem okoznak.

2. Neurológiai károsodások értékelése

(Az agyidegek vonatkozásában a károsodás az adott szerv károsodásánál kerül értékelésre.)

2.1. táblázat Idegrendszeri betegségek okozta károsodások megítélésének általános szempontjai (mozgásteljesítmények, funkciók szerint)*

Károsodás	Az egészségkárosodás fokozatai és értékelésük	
Felső végtag (centrális, periferiás, illetve gyök-, fonat-, idegkárosodás)	jelleg	mérték
Mindennapi tevékenységében nem korlátozott, de a kéz ujjainak funkciója károsodott	dominans	1-10%
	subdominans	1-5%
Mindennapi tevékenységében mérsékelten korlátozott, és a kéz ujjainak funkciója károsodott	dominans	11-20%
	subdominans	6-15%
Felső végtagját használni tudja, de a mindennapi tevékenységben segítséget igényel	dominans	21-40%
	subdominans	16-30%
Felső végtagját a mindennapi tevékenységben használni nem tudja	dominans	41-60%
	subdominans	31-50%
Alsó végtag (centrális, periferiás - gyök-, fonat-, idegkárosodás)		mérték
A járástávolság csökkent, lépcsőn járás nehezített		1-10%
A járástávolság csökkent, lépcsőn járni nem képes		11-20%
Állásában bizonytalan, járáskor segítséget igényel		21-30%
Felálláshoz segítséget igényel		31-40%
Helyzetváltoztatáshoz segítséget igényel		41-50%

* A táblázat alkalmazandó a G.00-G.12, a G.30-G.31, a G.54-G.63 (fájdalom-szindróma nélkül) a G.70-G.72, a G80-G.83, és a G.90-G.98 kódú betegcsoportokban.

A 8. és 9., valamint k. m. n. jelű kódok esetén a szakmai feltételeknek megfelelő neurológiai és pszichiátriai vizsgálatok és személyes vizsgálat alapján történik a minősítés.

Rokkantosítás

2.7. táblázat Migrain okozta károsodás megítélésének szempontjai (G.43)*

	Az össz-szervezeti egészségkárosodás %-os értékelése			
	0%	1-3%	4-6%	7-10%
Rohamok gyakorisága	Tartós rohammentes, vagy havonkénti roham	Havonta többször jelentkező rohamok	Hetente jelentkező rohamok	Halmozott rohamok
Interictalis panaszok	Panaszmentes		Másodlagos pszichés panaszok	
Szociális funkció	Nem károsodott		Enyhén károsodott	Súlyosan károsodott
A kezelés hatékonysága	A roham kialakulása könnyen megelőzhető	Tartós gyógyszeres kezelés mellett panaszmentes	Tartós gyógyszeres kezelés mellett eseti kezelés is szükséges	Eredménytelen kezelés
EEG** eltérés	Lehetséges		Van	

* Pszichés eltérések esetén a megfelelő százalékkal kombinálandó

** Electro Encefalográfás vizsgálat

Az egészségi állapot meghatározásának módszere

1. Az egészségkárosodás értékelése szervrendszerenként, illetve betegség csoportonként történik.
2. Az értékelés alapját a különböző egészségügyi dokumentumok (kórházi zárójelentések, szakorvosi leletek, a laboratóriumi, a képalkotó, és egyéb objektív leletek) és szakértői vizsgálat során észlelt aktuális állapot képezik.
3. Alapvető feladat az adatok hitelességének, esetleges ellentmondásainak a megállapítása.
4. Az egészségkárosodás értékelése akkor megbízható, ha a kérelmező kivizsgálása, gyógykezelése, az orvosi rehabilitációja teljes körűen megtörtént.
5. Az értékelő táblázatok a Funkcióképesség Fogyatékoság és Egészség Nemzetközi Osztályozása (FNO) elvei figyelembe vételével készültek.
6. A skála 0%-os értékét a károsodásmentesség, a 100%-os értéket a teljes károsodás jelenti.
Nincs számottevő egészségkárosodása: 0 - 4%
Egészségkárosodása csekély mértékű: 5 - 9%
Egészségkárosodása kismértékű: 10 - 24%
Egészségkárosodása közepes mértékű: 25 - 49%
Egészségkárosodása nagymértékű: 50 - 69%
Egészségkárosodása közel teljes mértékű: 70 - 99%
A táblázatok szervrendszer vagy betegség specifikusak.
A **vízszintes** sorok tartalmazzák az adott szervrendszerre vagy betegségcsoportra vonatkozó súlyossági fokozatokat.
A függőleges oszlopok az értékelési, diagnosztikai kritériumokból állnak.
7. Az egészségkárosodás meghatározása során alapelv, hogy a súlyossági fokozatokon belül meghatározott értéktartományon belül a középértéktől kiindulva a kritériumok számának figyelembevételével több kritérium megléte esetén az értéktartományon belül a középérték felett, míg kevesebb kritérium esetén a középérték alatt kell meghatározni.
8. Több szervrendszert érintő veleszületett vagy szerzett krónikus lefolyású, kedvezőtlen prognózisú betegséget az FNO elvei alapján, a napi tevékenység korlátozottsága és a betegség jellemző kórlefolyását figyelembe véve kell elbírálni.
9. A 0-4% közötti károsodást az össz-szervezeti egészségkárosodásnak a kiszámítása és az egészségi állapot meghatározásakor nem lehet figyelembe venni.
10. A többszörös károsodások együttes értékelése az alábbi szabály alapján történik.

$$REK_{(n-1)} \geq REK_{(n)}$$

2. melléklet a 7/2012. (II. 14.) NEFMI rendelethez

Szervezeti egység: .....

Iktatószám:.....

Szakértő:.....

A rehabilitálhatóság minősítésének foglalkozási szempontjai

Név: ..... születési idő: ..... anyja neve: .....

A foglalkozási rehabilitálhatóság alábbi, személyre vonatkozó szempontjai az ellátás iránti igénybejelentés során kitöltött benyújtott iratokban foglaltak, valamint a személyes interjú során elmondottak alapján kerülnek minősítésre.

Megjegyzés, észrevétel, bemutatott, benyújtott iratok¹:

.....201. ....hó.....nap.

.....
foglalkozási rehabilitációs szakértő

.....
Agyfél

A rehabilitálhatóság minősítésének foglalkozási szempontjai	Foglalkozási rehabilitációra gyakorolt hatás				
1. Foglalkoztatási előzmények		3	2	1	pont ☐ X
2. Képzettségi, tanulmányi előzmények		3	2	1	pont ☐ X
3. Személyes érdeklődésének összhangja a foglalkoztatási lehetőségekkel		3	2	1	pont ☐
4. Életpálya karaktere, munkára szocializáltsága, életútja		3	2	1	pont ☐ X
5. Életkora		3	2	1	pont ☐
6. Mobilitási képessége, lehetősége, lakóhely-munkahely		3	2	1	pont ☐ X
7. Speciális foglalkoztatási feltételek szükségessége		3	2	1	pont ☐ X
8. Munkahelyi terhelhetősége		3	2	1	pont ☐ X
9. Egyéb hátrányos helyzetű csoporthoz tartozás		3	2	1	pont ☐ X
10. Életmód		3	2	1	pont ☐
11. Egyéb akadályozó korlátozó tényezők		3	2	1	pont ☐ X
12. Meglévő, felajánlható foglalkozás munkaerőpiaci pozíciója		3	2	1	pont ☐ X
13. Foglalkoztatási lehetőségek, munkáltatók		3	2	1	pont ☐ X
14. Térség foglalkoztatási helyzete, perspektívák		3	2	1	pont ☐ X
15. Foglalkoztatása esetén igénybe vehető kedvezmények, támogatások		3	2	1	pont ☐
16. A foglalkozási rehabilitálhatóság minősítése	A foglalkozási rehabilitáció:	Összesen: 45 pont. ..... pont			

Rokkantosítás

Alkalmazási szabályok a foglalkozási rehabilitálhatóság minősítéséhez

A foglalkozási rehabilitálhatóság minősítése a táblázatba foglalt szempontrendszer segítségével történik, az 1-15. sorszám alatt felsorolt szempontokra adott 1, 2, 3 pontszámok, illetve X segítségével, az alábbiak szerint:

Amennyiben az adott szempont a foglalkozási rehabilitációt nem korlátozza: 3 pont.

Előreláthatóan nem akadályozza a foglalkozási rehabilitáció folyamatának sikeres lebonyolítását. Ezen szemponttal kapcsolatban nincs szükség segítségre, támogatásra, szolgáltatás igénybevételére.

Amennyiben az adott szempont alapján a foglalkozási rehabilitációhoz kevés segítség, támogatás szükséges: 2 pont.

Előreláthatóan a foglalkozási rehabilitáció sikeres lebonyolításához egy szolgáltatás és/vagy egy támogatás igénybevétele szükséges és elégséges.

Amennyiben az adott szempont alapján a foglalkozási rehabilitációhoz jelentős segítség, több szolgáltatás és/vagy támogatás igénybevétele szükséges: 1 pont.

Előreláthatóan a foglalkozási rehabilitáció sikeres lebonyolításához több szolgáltatás és támogatás igénybevétele szükséges.

Amennyiben az adott szempont a foglalkozási rehabilitációt megakadályozza: X.

Előreláthatóan a foglalkozási rehabilitáció sikeres lebonyolítása segítséggel, szolgáltatások, támogatások nyújtásával sem valósítható meg. FIGYELEM! Amennyiben egyetlen szempontnál is az értékelés során X kerül jelölésre, akkor a foglalkozási rehabilitáció nem javasolható! A 3.; 5.; 10.; 15. szempontok nem értékelhetőek kizáró tényezőként.

A 15 szempontra legfeljebb 45 pont adható. Amennyiben a pontszámok összege eléri vagy meghaladja a 17 pontot, akkor a foglalkozási rehabilitáció javasolt, amennyiben 17 pontnál kevesebb az összeadott pontszám, vagy egy szempontnál kizáró tényező (X) került megjelölésre, akkor a foglalkozási rehabilitáció nem javasolt.

A 16. sorban kell összesíteni a pontokat és ennek megfelelően minősíteni a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 3. § (2) bekezdése szerint, hogy a foglalkozási rehabilitáció JAVASOLT vagy NEM JAVASOLT.

A megjegyzés, észrevétel táblázat szükség szerint növelhető és külön lapon is elkészíthető, ide az ügyfél is és a foglalkozási rehabilitációs szakértő is tehet megjegyzést, észrevételt, de minden esetben alá kell írniuk.

Az ügyfél figyelmét előre fel kell hívni arra, hogy az általa elmondottak, rendelkezésre bocsátott adatok alapján történik meg a foglalkoztathatóságának minősítése és ezzel kapcsolatosan minden, a megítéléshez szükséges tájékoztatást a valóságnak megfelelően kell megadnia.

A rehabilitálhatóság minősítésének foglalkozási szempontjainál figyelembe veendő körülmények, feltételek:

1. Foglalkoztatási előzmények értékeléséhez:

- a) statikusak - ugyanazt, vagy ugyanazt a néhány készséget terhelő tevékenységet végzett (ez piacképes / nem piacképes).
- b) dinamikusak - változatos, összefüggő, egymásra épülő tevékenységek, sokrétű terhelés (vannak benne piacképes elemek),
- c) dinamikus, összefüggéstelen - többféle, egymástól független tevékenység (vannak benne piacképes elemek),
- d) átlagostól eltérő munkaszervezési, illetve munkakörülmények (önkéntes munka, változó munkahely, több műszakos munkarend),
- e) nincs mértékadó munkaerő-piaci előzmény,
- f) közösségi (alkalmazotti) munkaerő-piaci tapasztalata van / csak családi vállalkozásban dolgozott / önállóan dolgozott,
- g) személyes közreműködés nélküli jövedelemszerzési lehetősége van,
- h) legalább 1 évig ellátott munkatevékenységek (nem munkaviszonyok is!).

2. Képzettségi, tanulmányi előzmények értékeléséhez:

- a) iskolai végzettség szintje,
- b) szakképzettség(ek),
- c) szakmaváltások száma eddigi élete során,
- d) felnőtt életében szerzett képzettségek szintje, száma,
- e) felnőtt életében elért végzettség szintje,
- f) jártasságok (hobby is).

3. Személyes érdeklődésének összhangja a foglalkoztatási lehetőségekkel:

- a) érdeklődési körök feltérképezése,
- b) szabadidős tevékenységek megismerése,
- c) önismeret szintjének felmérése,
- d) jövőkép meglétének vizsgálata,
- e) munkavállaláshoz kapcsolódó elvárások, attitűdök tisztázása,
- f) motiváltság felmérése.

4. Életpálya karaktere, munkára szocializáltsága, életútjának értékeléséhez:

- a) általában: van-e aktuális képe, ismerete a munka világáról, illetve reális önértékelése,
- b) folyamatos munka, rövid távollét a munkaerőpiactól,
- c) folyamatos munka, utoljára hosszú távollét a munka világától (több mint 2 év),
- d) instabil foglalkoztatási helyzet, sok munkahely, hosszabb-rövidebb idővel tarkítva, vagy többségében támogatott előzmények (alkalmi munka is),
- e) még nem dolgozott.

5. Életkora:

- a) 45 év feletti életkor - az előző feltételek negatív elemeinek túlsúlya esetén - akadálynak tekinthető,
- b) 50 éves kor felett idősödő - akadályozó tényező,
- c) 25 év alatti (felsőfokú végzettség: 30 év alatti) életkor - gyakorlat hiányában - hátrány.

6. Mobilitási képessége, lehetősége, lakóhely-munkahely:

- a) tömegközlekedési lehetőség - objektív - megléte,
- b) tömegközlekedési lehetőség igénybevételének képessége (fizikai, anyagi),
- c) személygépkocsi van / nincs,
- d) ha van: munkába járásra használható, finanszírozása gondot okoz / nem okoz gondot, költségtérítéssel, támogatással megoldható-e?

7. Speciális foglalkoztatási feltételek szükségessége:

- a) foglalkoztatása során speciális feltételeket igényel-e (környezet, segítő, munkaszervezés akadálymentesítés, vagy egyénre szabott segédeszközzel is megoldható stb.),
- b) egyszeri megoldást igényel vagy folyamatosat.

8. Munkahelyi terhelhetősége:

- a) átlagos, felkészítést, segítséget nem igényel,
- b) felkészítéssel átlagos,
- c) csak részmunkaidőben,
- d) csak távmunka, bedolgozói jogviszony keretében,
- e) az elérhető foglalkozásokhoz szükséges készségek egyike vagy többsége miatt csak időlegesen terhelhető (napi 4 órát el nem érően),
- f) piaci viszonyok között / szociális foglalkoztatás keretében foglalkoztatható,
- g) csak akkreditált foglalkoztatónál lehetséges a foglalkoztatása,
- h) csak különleges körülmények és egyéni erőfeszítések árán foglalkoztatható.

9. Egyéb hátrányos helyzetű csoportokhoz tartozás:

- a) pályakezdő,
- b) nemzeti kisebbséghez tartozó,
- c) kisgyermekes (különösen, ha gyermekeit egyedül neveli),
- d) alulképzett,
- e) tartós munkanélküli,
- f) régóta (legalább 2 éve) inaktív,
- g) kereső tevékenységet soha sem folytatott.

10. Életmód:

- a) összességében támogató / nem támogató,
- b) sport, más rendszeres hobby tevékenység,
- c) káros szenvedélyek,
- d) társadalmi kapcsolatok (valamilyen csoport tevékeny tagja, résztvevője).

11. Egyéb akadályozó korlátozó tényezők:

a) Van / nincs.

Az egyéni, személyes élethelyzet feltárása során olyan sajátos, egyedi körülmények, élethelyzetek vehetők figyelembe, amelyek a többi szempontban nem jeleníthetők meg, vagy nem kellő súllyal. Itt kell figyelembe venni a cselekvőképességet korlátozó gondnokság tényét is. A figyelembe vett körülmények, szempontok tételes felsorolása szükséges!

12. Meglévő, felajánlható foglalkozás munkaerő-piaci pozíciója:

a) a rehabilitációt követően egyetlen munkakör, kevés munkakörben gyakorolható szakma, vagy széles körben, többféle foglalkozásban hasznosítható képzettség, kompetencia segíti / nem akadályozza az elhelyezkedést,

b) az adott foglalkozás(ok), munkakör(ök) egy éven belüli forgalmi adatai az érintett kirendeltségen, illetve a közlekedéssel elérhető térségekben,

c) a foglalkozás gyakorlásának a lehetőségei

ca) munkavállalóként,

cb) vállalkozásban (a vállalkozás tökeigényes, kevésbé, egyáltalán nem az),

cc) közszférában és a gazdasági szférában, közfoglalkoztatásban egyaránt,

cd) közszférában és a nonprofit szférában,

ce) csak közfoglalkoztatásban.

13. Foglalkoztatási lehetőségek, munkáltatók:

a) nyílt munkaerőpiacra való bekerülés lehetősége, közvetlen elérhetőség lehetősége adott, szolgáltatással biztosítható,

b) csak akkreditált - védett - munkáltatónál,

c) közfoglalkoztatásban történő foglalkoztatással.

14. Térség foglalkoztatási helyzete, perspektívák:

a) a piac jellegzetességei: dinamikus, megújulni képes, vagy statikus, függő (jellemzően betanított munka és bér munka),

b) van-e a térségnek saját növekedési potenciálja,

c) a munkanélküliségi ráta aktuálisan és az előző évben (tendencia),

d) adott pozíciójú munkanélküli (álláskereső) elhelyezési esélyei (átlagos idő),

e) a helyi munkaerő-prognózisok jelzései, a foglalkoztatók száma jellege,

f) van-e a térségben húzó ágazathoz tartozó tevékenység (munkaerőigények jellemzője),

g) van-e folyamatban az adott személy számára potenciális munkakínálatot jelentő beruházás (mérete, munkaerőigény összetétele),

h) van-e ismert projekt, aminek következménye jelentős foglalkoztatás-bővüléssel jár,

i) lehet-e a térség foglalkoztatási szerkezetében jelentős kedvezőtlen változásra számítani,

j) közfoglalkoztatási lehetőségek (folyamatban lévő, induló, országos, térségi, helyi közmunkák).

15. Foglalkoztatása esetén igénybe vehető kedvezmények, támogatások:

a) Javíthatják munkaerő-piaci pozícióját / nem relevánsak az adott személy vonatkozásában a térség munkáltatóinál

aa) foglalkoztatási támogatások igénybe vehetőek,

ab) adókedvezmények igénybe vehetőek,

ac) rehabilitációs hozzájárulás fizetése alól mentesítés,

ad) rehabilitációs kártya nyújtotta kedvezmények igénybevétele.

b) Munkaerő-piaci programba történő bevonás és azon belüli támogatás lehetősége.

Rokkantosítás

3. melléklet a 7/2012. (II. 14.) NEFMI rendelethez

Szervezeti egység: .....

Iktatószám:.....

Szakértő:.....

Szociális szempontok a foglalkozási rehabilitálhatóság minősítéséhez

Név: ..... születési idő: ..... anyja neve: .....

A foglalkozási rehabilitálhatóság alábbi, személyre vonatkozó szempontjai az ellátás iránti igénybejelentés során benyújtott iratokban foglaltak, valamint a személyes interjú során elmondottak alapján kerülnek minősítésre.

Megjegyzés, észrevétel, bemutatott, benyújtott iratok¹:

.....201.. .....hó.....nap.

.....
szociális szakértő

.....
ügyfél

	Szociális szempontok a foglalkozási rehabilitáció minősítéséhez	A szociális rehabilitálhatóság mértéke, a foglalkozási rehabilitációra gyakorolt hatása
1.	Önellátás, önkiszolgálás szociális háttéré	3 2 1 pont ☐
2.	Napi feladatok ellátása	3 2 1 pont ☐
3.	Kommunikáció	3 2 1 pont ☐
4.	Motiváció, attitűdök	3 2 1 pont ☐
5.	Életvezetés, önálló életvitel	3 2 1 pont ☐
6.	Probléma megoldási képesség, alkalmazkodás a változáshoz	3 2 1 pont ☐
7.	Mobilitás	3 2 1 pont ☒
8.	Érzelmi kapcsolatok	3 2 1 pont ☐
9.	Családi kapcsolatok, közösségi kapcsolatok	3 2 1 pont ☐
10.	Családtagok ellátása	3 2 1 pont ☒
11.	A foglalkozási rehabilitálhatóság minősítése a szociális szempontok alapján	A foglalkozási rehabilitáció: Összesen maximum: 30 pont .....pont

A foglalkozási rehabilitálhatóság szociális szempontú minősítésének alkalmazási szabályai

A foglalkozási rehabilitálhatóság szociális szempontú minősítése a táblázatba foglalt szempontrendszer segítségével történik, az 1-10. sorszám alatt felsorolt szempontokra adott 1; 2; 3 pontszámok, illetve X segítségével az alábbiak szerint:

Foglalkozási rehabilitációját szociális szükséglet nem korlátozza: 3 pont

Foglalkozási rehabilitációjához szociális rehabilitáció szükséges, kevés segítséget, támogatást igényel: 2 pont

Foglalkozási rehabilitációjához szociális rehabilitáció szükséges, jelentős segítséget, támogatást igényel: 1 pont

A foglalkozási rehabilitáció szociális rehabilitáció mellett sem valósítható meg: X.

FIGYELEM! Amennyiben egyetlen szempontnál is az értékelés alapján X kerül bejelölésre, akkor a foglalkozási rehabilitáció nem javasolható.

Az 1.; 2.; 3.; 4.; 5.; 6.; 8.; 9. szempontok nem értékelhetők kizáró tényezőként.

A 10 szempontra maximálisan 30 pont adható. Amennyiben a szociális rehabilitációs szükségletekre adott pontszámok összege eléri, vagy meghaladja a 12 pontot, akkor a foglalkozási rehabilitáció javasolt, amennyiben 12-nél kevesebb az összeadott pontszám, vagy egy szempontnál kizáró tényező, X kerül megjelölésre, akkor a foglalkozási rehabilitáció nem javasolt.

A 11. sorban kell összesíteni a pontokat és annak megfelelően minősíteni a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 3. § (2) bekezdése szerint, hogy a foglalkozási rehabilitáció JAVASOLT, vagy NEM JAVASOLT.

A megjegyzés, észrevétel rész szükség szerint növelhető és külön lapon is elkészíthető, ide az ügyfél is és a szociális szakértő is tehet megjegyzést, észrevételt, de minden esetben alá kell írniuk.

Az ügyfél figyelmét előre fel kell hívni arra, hogy az általa elmondottak és rendelkezésre bocsátott adatai alapján történik meg a szociális rehabilitációs szükséglet és a foglalkozási rehabilitáció minősítése és ezzel kapcsolatosan minden, a megítéléshez szükséges tájékoztatást a valóságnak megfelelően adjon meg.

A foglalkozási rehabilitálhatóság minősítésének szociális szempontjai

1. Önellátás, önkiszolgálás szociális háttere:

- a) okoz-e problémát az önellátás, önkiszolgálás (van-e ehhez segítsége).
- b) étel elkészítése, elfogyasztása (van-e lehetőség az étel elkészítésére, meg tudja-e vásárolni az alapanyagokat).
- c) megfelelő táplálkozás (rendszeres étkezése biztosított-e, megfelelő-e számára).
- d) testápolás, tisztálkodás (biztosított-e a tisztálkodás lehetősége, van-e igénye erre).
- e) kontinencia (gondozott-e az inkontinenciája).
- f) öltözködés (ruházatának megfelelősége, állapota, tisztasága, az ügyfél megjelenése).

2. Napi feladatok ellátása:

- a) napi otthoni feladatok végzése (önállóan vagy segítséggel).
- b) napi feladatok tervezése, szervezése.
- c) háztartási teendők ellátása.
- d) ételkészítés.
- e) házi munka.
- f) háztartási eszközök használata.

3. Kommunikáció:

- a) kommunikáció létrehozása (adekvát, vagy inadekvát verbális és nonverbális üzenetek),
- b) kommunikáció megértése (verbális, nonverbális üzenetek),
- c) helyzetnek megfelelő kommunikáció,
- d) társadalmi szerepnek megfelelő kommunikáció,
- e) beszéd érthetősége,
- f) kommunikációhoz igényelt segítség,
- g) kommunikációs segédeszközkhöz való hozzájutás lehetősége.

4. Motiváció, attitűdök:

- a) saját helyzetmegítélése,
- b) rendelkezik-e jövőképpel,
- c) a változtatás lehetőségének elfogadása,
- d) a foglalkozáshoz való viszonyulás, szemlélet, hozzáállás,
- e) motivációt segítő, akadályozó tényezők,
- f) a munkahelyi beilleszkedést segítő vagy akadályozó tényezők.

5. Életvezetés, önálló életvitel:

- a) pénzbeosztás,
- b) a mindennapok önálló irányítása,
- c) önálló ügyintézés,
- d) önálló döntéshozatal,
- e) önrendelkezés,

- e) önrendelkezés,
- f) különböző családi és társadalmi szerepek megfelelő működése.

6. Probléma megoldási képesség, alkalmazkodás a változáshoz:

- a) probléma felismerése, elemzése, megoldása,
- b) a választott problémamegoldás végrehajtása,
- c) probléma megoldási ismeretek alkalmazása új helyzetekben,
- d) rugalmas alkalmazkodás a változásokhoz.

7. Mobilitás:

- a) helyváltoztatás akadályozottságának felmérése (állandó vagy időszakosan fennálló),
- b) lakás akadálymentessége,
- c) lakókörnyezet akadálymentessége,
- d) szállítóeszköz használatának szükségessége,
- e) támogató eszközhöz való hozzájutás,
- f) szükséges-e a speciális akadálymentesítés,
- g) megteremthető-e a speciális akadálymentesítés,
- h) a tömegközlekedésben való részvételt akadályozó egyéb tényezők.

8. Érzelmi kapcsolatok:

- a) érzelmi funkciók.
- b) érzelemvilág megfelelősége, szabályozottsága.
- c) érzelmi labilitás, érzelmi stabilitás,
- d) magányosság, elszigeteltség, szegregálódás, izolálódás,
- e) érzelmi kapcsolatok (megfelelő, kiegyensúlyozott, konfliktusos).

9. Családi, közösségi kapcsolatok:

- a) családi kapcsolatok működése,
- b) akadályozó vagy támogató családi kapcsolatok,
- c) a családi kötelek erőssége,
- d) megoldatlan, súlyos konfliktusok a családban,
- e) közösségi kapcsolatok (tágabb rokonság, szabadidős, vallási közösségek) megléte vagy hiánya,
- f) akadályozó vagy támogató közösségi kapcsolatok,
- g) lakókörnyezeti kapcsolatok.

10. Családtagok ellátása:

- a) családtagok száma,
- b) kiskorúak száma,
- c) a vizsgált személy családban betöltött szerepe (eltartott vagy családfenntartó),
- d) a vizsgált személy gondozására, ápolására szoruló családtag(ok).